

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnon suorittanut työskentelee esittävien alojen tuotantoprosessissa osana tuotantoryhmää sekä erikoistumisesta riippuen voi

- toimia lavastustekniikan tuotantoprosessissa lavasteiden rakentajana sekä lavasteiden ja tarpeiston valmistajana
- toimia esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa maskeeraajana, kuiskaajana, järjestäjänä ja tarpeistonhoitajana.
- toimia teatteri- tai tapahtumatekniikan tuotantoprosessissa valo-, ääni-, video- ja näyttämötekniikan tehtävissä
- toimia nukketeatterissa, teatterinukken valmistajana ja teatterinukkekasvattajana

Esitys- ja teatteritekniikan alan ammattilaiset työskentelevät mm. teatteri- ja oopperataloissa, teatteri- ja tanssiryhmissä, konsertti- ja monitoimitaloissa, audiovisuaalisissa tuotannoissa sekä festivaali- ja tapahtumatuotannoissa. Tutkinnon suorittanut ymmärtää taiteellisen työn luonnetta.

Perusteen nimi	Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto
Määräyksen diaarinumero	44/011/2016
Korvattavat määräykset	18/011/2005
Koulutuskoodit	Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto (324503)
Osaamisalat	Teatteri- ja tapahtumatekniikan osaamisala (2235)
	Nukketeatterin osaamisala (2236)
	Lavastustekniikan osaamisala (2233)
	Esitys- ja näytäntötyön osaamisala (2234)
Voimaantulo	01.01.2017

SISÄLTÖ

1. Tutkinnon muodostuminen.	1
2. Tutkinnon osat.	6
2.1. Esitys- ja teatteritekniikan toimintaympäristössä toimiminen.	6
2.2. Lavastustekniikan tuotantoprosessissa toimiminen.	7
2.3. Esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa toimiminen.	9
2.4. Teatteri- tai tapahtumatekniikan tuotantoprosessissa toimiminen. . . .	10
2.5. Nukketeatterissa toimiminen.	12
2.6. Tarpeiston valmistaminen.	14
2.7. Lavasterakentaminen metallintyöstömenetelmin.	16
2.8. Lavasterakentaminen puuntyöstömenetelmin.	18
2.9. Lavasterakentaminen pintakäsittelymenetelmiä käyttäen.	19
2.10. Lavasterakentaminen suurkuvatulosteita käyttäen.	22
2.11. Maskeerauksen toteuttaminen tuotannossa.	24
2.12. Kuiskaajan työssä toimiminen.	26
2.13. Järjestäjän työssä toimiminen.	28
2.14. Tarpeiston hoitaminen.	29
2.15. Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen.	31
2.16. Esitysteknisen valojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen.	33
2.17. Esitysteknisen äänijärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen.	35
2.18. Esitysteknisen videojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen. . . .	38
2.19. Näyttämötekniinen työskenteleminen.	41
2.20. Tapahtumateknisten rakenteiden rakentaminen.	44
2.21. Teatterinukkeen valmistaminen.	46
2.22. Teatterinukkekasvattajana toimiminen.	47
2.23. Erikoismaskeerauksen toteuttaminen.	49
2.24. Esitystekniikan käyttäminen tapahtumissa.	50
2.25. Esitystekniikan dokumentointi.	52
2.26. Esitysteknisen tietoverkon rakentaminen ja käyttäminen.	54
3. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi.	56
4. Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen).	57
4.1. Tutkinnon muodostuminen.	57
4.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen.	57
4.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia.	57
4.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema.	58
4.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema.	58

4.6. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen).	58
4.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset.	58
4.8. Jatko-opintokelpoisuus.	58
4.9. Säädösperusta.	59
4.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla.	59
4.11. Pohjakoulutusvaatimukset.	59

1. Tutkinnon muodostuminen

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnossa on neljä osaamisalaa. Tutkinto muodostuu pakollisesta tutkinnon osasta, osaamisalan pakollisesta tutkinnon osasta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Valinnaisista tutkinnon osista vähintään yksi tulee valita osaamisalan valinnaisista tutkinnon osista. Valinnaisena tutkinnon osana voi suorittaa myös oman tai toisen osaamisalan valinnaisen tutkinnon osan tai tutkinnon osan toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnon pakollinen tutkinnon osa on Esitys- ja teatteritekniikan toimintaympäristössä toimiminen. Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnossa on 4 osaamisalaa, jotka ovat Lavastustekniikan osaamisala, Esitys- ja näytäntötyön osaamisala, Teatteri- ja tapahtumatekniikan osaamisala ja Nukketeatterin osaamisala.

PAKOLLINEN TUTKINNON OSA 1 KPL
Esitys- ja teatteritekniikan toimintaympäristössä toimiminen, P
LAVASTUSTEKNIIKAN OSAAMISALA
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl
Lavastustekniikan tuotantoprosessissa toimiminen, P
Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat 1-2 kpl
<i>Valitaan 1-2 tutkinnon osaa.</i>
Tarpeiston valmistaminen
Lavasterakentaminen metallintyöstömenetelmin
Lavasterakentaminen puuntööstömenetelmin
Lavasterakentaminen pintakäsittelymenetelmiä käyttäen
Lavasterakentaminen suurkuvatulosteita käyttäen
Valinnaiset tutkinnon osat 0-1 kpl
<i>Valitaan 0-1 tutkinnon osaa siten, että valinnaisten tutkinnon osien kokonaismäärä on 2.</i>
Erikoismaskeerauksen toteuttaminen
Esitystekniikan käyttäminen tapahtumissa
Esitystekniikan dokumentointi
Esitysteknisen tietoverkon rakentaminen ja käyttäminen
Maskeerauksen toteuttaminen tuotannossa
Kuiskaajan työssä toimiminen
Järjestäjän työssä toimiminen
Tarpeiston hoitaminen
Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen
Esitysteknisen valojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen äänijärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen videojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Näyttämötekniikan työskenteleminen
Tapahtumateknisten rakenteiden rakentaminen
Teatterinukun valmistaminen
Teatterinukkekasvattajana toimiminen
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
<i>Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>
ESITYS- JA NÄYTÄNTÖTYÖN OSAAMISALA
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl
Esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa toimiminen, P
Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat 1-2 kpl

<i>Valitaan 1-2 tutkinnon osaa.</i>
Maskeerauksen toteuttaminen tuotannossa
Kuiskaajan työssä toimiminen
Järjestäjän työssä toimiminen
Tarpeiston hoitaminen
Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen
Valinnaiset tutkinnon osat 0-1 kpl
<i>Valitaan 0-1 tutkinnon osaa siten, että valinnaisten tutkinnon osien kokonaismäärä on 2</i>
Erikoismaskeerauksen toteuttaminen
Esitystekniikan käyttäminen tapahtumissa
Esitystekniikan dokumentointi
Esitysteknisen tietoverkon rakentaminen ja käyttäminen
Tarpeiston valmistaminen
Lavasterakentaminen metallintyöstömenetelmin
Lavasterakentaminen puuntööstömenetelmin
Lavasterakentaminen pintakäsittelymenetelmiä käyttäen
Lavasterakentaminen suurkuvatulosteita käyttäen
Esitysteknisen valojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen äänijärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen videojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Näyttämötekniinen työskenteleminen
Tapahtumateknisten rakenteiden rakentaminen
Teatterinukun valmistaminen
Teatterinukkekasvattajana toiminen
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
<i>Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>
TEATTERI- JA TAPAHTUMATEKNIIKAN OSAAMISALA
Pakolliset tutkinnon osat 1 kpl
Teatteri- tai tapahtumatekniikan tuotantoprosessissa toimiminen, P
Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat 1-2 kpl
<i>Valitaan 1-2 tutkinnon osaa.</i>
Esitysteknisen valojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen äänijärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen videojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Näyttämötekniinen työskenteleminen
Tapahtumateknisten rakenteiden rakentaminen

Valinnaiset tutkinnon osat 0-1 kpl
<i>Valitaan 0-1 tutkinnon osaa siten, että valinnaisten tutkinnon osien kokonaismäärä on 2</i>
Erikoismaskeerauksen toteuttaminen
Esitystekniikan käyttäminen tapahtumissa
Esitystekniikan dokumentointi
Esitysteknisen tietoverkon rakentaminen ja käyttäminen
Tarpeiston valmistaminen
Lavasterakentaminen metallintyöstömenetelmin
Lavasterakentaminen puuntyöstömenetelmin
Lavasterakentaminen pintakäsittelymenetelmiä käyttäen
Lavasterakentaminen suurkuvatulosteita käyttäen
Maskeerauksen toteuttaminen tuotannossa
Kuiskaajan työssä toimiminen
Järjestäjän työssä toimiminen
Tarpeiston hoitaminen
Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen
Teatterinukun valmistaminen
Teatterinukkekasvattajana toimiminen
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta
<i>Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>
NUKKETEATTERIN OSAAMISALA
Pakollinen tutkinnon osa 1 kpl
Nukketeatterissa toimiminen, P
Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat 1-2 kpl
<i>Valitaan 1-2 tutkinnon osaa.</i>
Teatterinukun valmistaminen
Teatterinukkekasvattajana toimiminen
Valinnaiset tutkinnon osat 0-1 kpl
<i>Valitaan 0-1 tutkinnon osaa siten, että valinnaisten tutkinnon osien kokonaismäärä on 2</i>
Erikoismaskeerauksen toteuttaminen
Esitystekniikan käyttäminen tapahtumissa
Esitystekniikan dokumentointi
Esitysteknisen tietoverkon rakentaminen ja käyttäminen
Tarpeiston valmistaminen
Lavasterakentaminen metallintyöstömenetelmin
Lavasterakentaminen puuntyöstömenetelmin

Lavasterakentaminen pintakäsittelymenetelmiä käyttäen
Lavasterakentaminen suurkuvatulosteita käyttäen
Maskeerauksen toteuttaminen tuotannossa
Kuiskaajan työssä toimiminen
Järjestäjän työssä toimiminen
Tarpeiston hoitaminen
Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen
Esitysteknisen valojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen äänijärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Esitysteknisen videojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen
Näyttämötekniikan työskenteleminen
Tapahtumateknisten rakenteiden rakentaminen
Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta <i>Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.</i>

2. Tutkinnon osat

2.1. Esitys- ja teatteritekniikan toimintaympäristössä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia esitys- ja teatteritekniikan toimintaympäristössä työnkuvansa mukaisesti
- työskennellä tuotannossa vuorovaikutteisesti
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII ESITYS- JA TEATTERITEKNIIKAN TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ TYÖNKUVANSA MUKAISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee tuotantoprosessin keskeiset osat sekä oman ja ammattialansa työn merkityksen tuotannon kokonaisuudessa • tuntee tuotannon organisaation ja sen merkityksen tuotantoprosessissa • toimii työehtosopimuksen ja työpaikan toimintaohjeiden mukaisesti oman työnkuvansa edellyttämällä tavalla tai yrittäjän tai itsenäisen ammatinharjoittajan säästösten mukaisesti • toimii työssään asiakaslähtöisesti • ottaa vastaan palautetta työstään ja hyödyntää sitä ammatillisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA TYÖSKENTELEE TUOTANNOSSA VUOROVAIKUTTEISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuo vuorovaikutustilanteissa esiin ammatillisia näkemyksiä ja perustelee niitä • työskentelee joustavasti ja sujuvasti eri ammattiryhmien kanssa • käyttää työssään hallitusti esittävien alojen keskeistä termistöä • kommunikoi työtilanteissa suomen tai ruotsin lisäksi englanniksi tehtäviensä edellyttämällä tavalla • ottaa huomioon muiden ammattiryhmien työskentelyn edellytykset • osallistuu organisaation toimintaan aloitteellisesti ja vastuullisesti • ymmärtää verkostoitumisen merkityksen työnsä ja ammattialansa kannalta.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tuntee työsuojeluohjeet oman tehtävänsä edellyttämällä tavalla - noudattaa työnantajan, esitystilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita - huomioi työpaikan tai tilaisuuden turvallisuus- ja pelastussuunnitelmien asettamat vaatimukset työlleen - huolehtii työympäristön siisteydestä ja järjestyksestä omalta osaltaan - käyttää tarvittavia henkilösuojaimia - käyttää tuotteita, materiaaleja ja laitteita turvallisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat tuotantoprosessiin osallistuminen aktiivisena työryhmän jäsenenä, oman ammattialansa edustajana. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.2. Lavastustekniikan tuotantoprosessissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hankkia ja hyödyntää työssään tarvitsemaansa tietoa
- käyttää skenografian perusteiden osaamista työssään
- toimia työssään taloudellisesti ja tehokkaasti
- huomioida toimintansa vaikutukset ympäristöön.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII JA HYÖDYNTÄÄ TYÖSSÄÄN TARVITSEMAANSA TIETOA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- hallitsee omaan ammattialaansa liittyvän tyyli-, tapa- ja kulttuurihistorian ja soveltaa tietoa omaan työhönsä - käyttää keskeisiä tiedonhankintamenetelmiä, tekee johtopäätöksiä ja hyödyntää tietoja työssään - seuraa alan kehitystä - toimii työssään tekijänoikeuslainsäädännön mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ SKENOGRAFIAN PERUSTEIDEN OSAAMISTA TYÖSSÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa työssään huomioon lavastuksen, puvustuksen ja valon merkityksen tuotannon kokonaisuudessa • ymmärtää esitystilan asettamat mahdollisuudet ja rajoitteet • tuntee skenografian traditioita ja pystyy tarvittaessa soveltamaan niitä työhönsä • tunnistaa skenografian nykysuuntauksia ja lähitulevaisuuden trendejä.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TYÖSSÄÄN TALOUDELLISESTI JA TEHOKKAASTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi tehtävän kokonaiskustannukset työtä suunnitellessaan • tuntee työtehtävään käytettävissä olevat resurssit, kuten aikataulun, työnkeston, työtilan, materiaalien hinnan ja sovittaa työnsä niiden mukaisesti • dokumentoi valmistusmenetelmiä, hankintapaikkoja ja hintatietoja tehtävänsä edellyttämällä tavalla • valitsee varastoitavat materiaalit ja varastoi ne tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA HUOMIOI TOIMINTANSA VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työnsä niin, että materiaalien kulutus ja jätteen määrä minimoituvat • käyttää mahdollisuuksien mukaan kierrätettyä tai uusiomateriaalia • ottaa työssään huomioon tuotteen kestävyys ja kierrätettävyyden • lajittelee syntyneet jätteet ohjeistuksen mukaisesti • opastaa tarvittaessa tuotantokohtaisia vierailijoita ja harjoittelijoita jätteen käsittelyssä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat lavasterakentamiseen ja tarpeiston valmistamiseen liittyvän tiedon hallinta ja soveltaminen, sekä taloudellisuus ja ympäristönäkökulmien huomioiminen työssään.

Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.3. Esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tehdä yhteistyötä esiintyjien kanssa
- työskennellä esitysprosessissa
- työskennellä turvallisesti esitys- ja harjoitustilanteissa.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE YHTEISTYÖTÄ ESIINTYJIEN KANSSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ymmärtää esitystoiminnan erityispiirteet ja toimii sujuvasti vuorovaikutuksessa esiintyjien ja asiakkaiden kanssa • tunnistaa vuorovaikutustilanteissa esiintyjien tarpeet, työtavat ja toimii tilanteen edellyttämällä tavalla • sovittaa työnsä muuttuviin olosuhteisiin • priorisoi työtehtävänsä tilanteen edellyttämällä tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA TYÖSKENTELEE ESITYSPROSESSISSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi taiteellisen työryhmän, esiintyjien tai asiakkaiden ohjeita suunnitellessaan oman työtään • soveltaa työssään skenografian ja dramaturgian perusteita sekä esitystoiminnan historiaa • työskentelee tuotannon aikataulun mukaisesti huomioiden muutokset ja ongelmatilanteet • tuntee käytettävissä olevat resurssit ja sovittaa työnsä niiden mukaisesti • huomioi toimintansa vaikutukset ympäristöön.

TUTKINNON SUORITTAJA TYÖSKENTELEE TURVALLISESTI ESITYS- JA HARJOITUSTILANTEISSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee esitys- tai harjoitustilan työskentelyalueet, näyttämösuunnat, kulkureitit ja turvallisuuskäytännöt • toimii työ-, sähkö- ja paloturvallisuutta ja yleisön turvallisuutta edistäen • tietää alkusammutuskaluston sijainnin ja aloittaa tarvittaessa alkusammutuksen • tietää ensiapuvälineiden sijainnin ja osaa avustaa tarvittaessa ensiaputilanteessa • tuntee tilan poistumisreitit ja huolehtii niiden esteettömyydestä oman toimintansa osalta • tarkkailee työympäristöään ja ilmoittaa turvallisuuspuutteista, läheltä-piti-tilanteista ja huoltoa vaativista seikoista • toimii näyttämöllä tai muilla putoamisvaarallisilla alueilla työskentelyn edellytysten mukaisesti • tietää tehosteiden käyttöön liittyvät säädökset ja käytännöt.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat esiintyjien kanssa tehtävä yhteistyö, esitysprosessissa työskentely sekä turvallinen työskentely maskeerauksen, kuiskaajan, järjestäjän, tarpeiston hoitamisen, pukijan sekä pukuhuoltajan ammattialoilla esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.4. Teatteri- tai tapahtumatekniikan tuotantoprosessissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia oman ammattialan tuotantoprosessissa
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä
- käsitellä ja ripustaa esitysteknistä kalustoa.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII OMAN AMMATTIALAN TUOTANTOPROSESSISSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ymmärtää esitystoiminnan erityispiirteet ja toimii sujuvasti vuorovaikutuksessa esiintyjien, asiakkaiden, taiteellisen työryhmän ja tuotannon eri ammattiryhmien kanssa • tulkitsee suunnitelmia, piirustuksia ja ohjeita oman työnsä suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi • työskentelee tuotannon aikataulun mukaisesti ja huomioi muutokset sekä ongelmatilanteet • avustaa muiden esitystekniikan osa-alueiden (valo, ääni, näyttämö, video) työskentelyssä ja ottaa huomioon muiden osa-alueiden työskentelyn edellytykset • huomioi toimintansa vaikutukset ympäristöön • tuntee käytettävissä olevat resurssit ja sovittaa työnsä niiden mukaisesti • käyttää sähköisiä yhteydenpitovälineitä kuten radiopuhelimia tai intercom-järjestelmää.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi oman toimintansa riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssään • toimii työ-, sähkö- ja paloturvallisuutta ja yleisön turvallisuutta edistäen • tietää alkusammutuskaluston sijainnin ja aloittaa tarvittaessa alkusammutuksen • tietää ensiapuvälineiden sijainnin ja osaa antaa tarvittaessa ensiapua • tuntee tilan poistumisreitit ja huolehtii niiden esteettömyydestä oman toimintansa osalta • toimii sähkötapaturmatilanteessa turvallisesti suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • tarkkailee työympäristöään, yleisöä sekä esitysteknistä laitteistoa ja ilmoittaa turvallisuuspuutteista, läheltä-piti-tilanteista ja huoltoa vaativista seikoista • käyttää tarvittavaa suojavaatetusta ja henkilösuojaimia • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • tietää pyrotekniikan ja tehostesavujen käyttöön liittyvät säädökset ja käytännöt.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄSITTELEE JA RIPUSTAA ESITYSTEKNISTÄ KALUSTOA.

Tuutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi pakattavalle kalustolle tarvittavan varastointi- tai kuljetuskapasiteetin • käsittelee ja kuljettaa esitysteknistä kalustoa suunnitelmallisesti ja tarkoituksenmukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja sopivia apuvälineitä käyttäen • selvittää ripustamisen edellytykset ja tekee ripustustyön riskienarvioinnin • mitoittaa ja valitsee ripustusvälineet tarkoituksenmukaisesti • tarkastaa ripustusvälineiden käyttökelpoisuuden ennen käyttöä ja käyttää ripustuskäyttöön hyväksytyjä välineitä asianmukaisesti • käyttää teleskooppinostimia ja jalustoja turvallisesti huomioiden alustan kantavuuden.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa teatteri- tai tapahtumateknisissä tuotannoissa, jotka täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit käytettävän laitteiston, tuotantomallin ja henkilöstön kannalta. Käytettävien järjestelmien on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan monimuotoisia, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tapahtumateknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä asiakkaan tarpeiden selvittäminen ja asiakaspalvelutaidot, sujuva yhteistyö tapahtuman toteuttamisessa eri toimijoiden kanssa, turvallinen toiminta tilapäisissä olosuhteissa ja vastuiden ymmärtäminen monien toimijoiden tuotannoissa.

Teatteriteknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä taiteellisessa esitysprosessissa toimiminen, taiteellisten suunnitelmien toteuttaminen, sujuva työskentely eri ammattiryhmien kanssa ja vastuullinen toiminta organisaatiossa sekä näytäntötoiminnan turvallisuudessa.

2.5. Nukketeatterissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hankkia ja käyttää työssään tarvitsemaansa tietoa
- käyttää näyttämö-, valo- ja äänitekniikkaa esitystilanteen edellyttämässä laajuudessa
- toimia työssään taloudellisesti ja tehokkaasti
- huomioida toimintansa vaikutukset ympäristöön
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä
- tunnistaa omat yrittäjävalmiutensa.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII JA KÄYTTÄÄ TYÖSSÄÄN TARVITSEMAANSA TIETOA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuntee käsinukke-, sauvanukke-, marionetti-, bunraku- tai esineteatterin perustekniikat • tuntee nukketeatteriin liittyvän tyyli-, tapa- ja kulttuurihistorian sekä traditiot ja soveltaa tietoa omaan työhönsä • käyttää keskeisiä tiedonhankintamenetelmiä, tekee johtopäätöksiä ja käyttää tietoja työssään • seuraa alan kehitystä • toimii työssään tekijänoikeuslainsäädännön mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ VALO- JA ÄÄNITEKNIKKAA ESITYSTILANTEEN EDELLYTTÄMÄSSÄ LAAJUudessa.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi esityksen toteutuksessa tilan edellytykset ja yleisön • sijoittaa lavastuksen ja esitysteknisen laitteiston asianmukaisesti ja toteuttaa ripustukset ja väliaikaiset kaapeloinnit turvallisesti • käyttää asianmukaisia ja turvallisia kiinnitystapoja laitteiden ja lavastuksen pystytyksessä • rakentaa yksinkertaisen valojärjestelmän ja käyttää siihen kuuluvia laitteita esitystilanteen edellyttämässä laajuudessa • laskee valojärjestelmän sähkön tehotarpeen, varaa käyttöön riittävän sähkösyötön ja kaapelit • käsittelee ja kuljettaa esitysteknisiä laitteita tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti • ymmärtää käyttämiensä valo- ja äänijärjestelmien rakenteen • varautuu ongelmatilanteisiin ja tarkistaa laitteiston toimivuuden.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TYÖSSÄÄN TALOUDELLISESTI JA TEHOKKAASTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi tehtävän kokonaiskustannukset työtä suunnitellessaan • tuntee työtehtävään käytettävissä olevat resurssit, kuten aikataulun, työnkeston, työtilan, materiaalien hinnan ja sovittaa työnsä niiden mukaisesti • dokumentoi valmistusmenetelmiä, hankintapaikkoja ja hintatietoja tehtävänsä edellyttämällä tavalla • tekee huolto-, kehittämis- ja ylläpitotöitä käyttäen ohjeita ja dokumentteja tukena • valitsee varastoitavat materiaalit ja varastoi ne tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNONSUORITTAJA HUOMIOI TOIMINTANSA VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työn niin, että materiaalien kulutus ja jätteen määrä minimoituvat • käyttää mahdollisuuksien mukaan kierrätettyä tai uusiomateriaalia • ottaa työssään huomioon tuotteen kestävyuden ja kierrätettävyyden • lajittelee syntyneet jätteet ohjeistuksen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi oman toimintansa riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssään • toimii yleisön turvallisuutta edistäen • tuntee esitystilan poistumisreitit ja huolehtii niiden esteettömyydestä oman toimintansa osalta • toimii sähkötapaturmatilanteessa turvallisesti • tietää tehosteiden käyttöön liittyvät säädökset ja käytännöt.

TUTKINNON SUORITTAJA TUNNISTAA OMAT YRITTÄJÄVALMIUTENSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi henkilökohtaisia ominaisuuksiaan, ammattitaitoaan ja ammatillisia kehittämistarpeita • arvioi nukketeatterialan tai yrityksensä tulevaisuuden mahdollisuuksia ja uhkia • arvioi oman toiminnan kannattavuutta ja ansiomahdollisuuksia • hahmottaa liikeideaa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat nukketeatteriin ja työhön liittyvän tiedon hallinta ja soveltaminen, sekä taloudellisuus ja ympäristönäkökulmien huomioiminen työssään.

Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.6. Tarpeiston valmistaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella tarpeiston valmistuksen työvaiheet
- hankkia, muokata ja valmistaa esineitä
- muotoilla ja valmistaa kolmiulotteisia objekteja
- käyttää tarkoituksenmukaisesti materiaaleja ja työkoneita
- hankkia työssä tarvitsemiaan materiaaleja.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE TARPEISTON VALMISTUKSEN TYÖVAIHEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta tarpeiston, muodostaa siitä kokonaiskäsityksen ja keskustelee siitä työryhmässä tarpeistonvalmistajan näkökulmasta • tulkitsee oikein taiteellisen työryhmän ohjeita ja toimii niiden mukaisesti • neuvottelee lavastajan, pukusuunnittelijan tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista ja käyttötarkoituksesta • laatii ymmärrettäviä teknisiä piirroksia ja mallinnuksia tuotteen rakenteista, muodoista ja pintakäsittelystä • hyödyntää varastossa olevaa tarpeistoa ja materiaaleja ja hyväksyttää ne taiteellisella työryhmällä • tekee luettelon hankittavista, muokattavista ja valmistettavista esineistä.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII, MUOKKAA JA VALMISTAA ESINEITÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ostaa, lainaa tai vuokraa valmiina löydettävää tarpeistoa tai sopivia muokattavia aihioita • muokkaa olemassa olevaa esineistöä tuotantoon sopivaksi tarpeistoksi • tekee materiaalikokeiluja ja prototyyppejä ja hyväksyttää ne taiteellisella työryhmällä • valmistaa mittakaavan mukaisen tuotteen • valitsee tarkoituksenmukaiset työmenetelmät ja materiaalit • työstää eri materiaaleja, kuten puu, metalli, muovit, massat, liimat ja kankaat • pintakäsittelee valmistamansa esineen mallin tai ohjeen mukaisesti • käyttää tietotekniikkaa alan kehityksen vaatimalla tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA MUOTOILEE JA VALMISTAA KOLMIULOTTEISIA OBJEKTEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• piirtää käsin tai mallintaa 3D -ohjelmistolla kolmiulotteisia objekteja • veistää, muotoilee tai valmistaa kolmiulotteisia tuotteita tietokoneavusteisesti • valmistaa muotteja ja käyttää soveltuvia muottitekniikoita yksittäisten kappaleiden tai piensarjatuotteiden valmistamiseen • osaa kiinnittää kolmiulotteisen objektin lavasterakenteisiin.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ TARKOITUKSENMUKAISESTI MATERIAALEJA JA TYÖKONEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työn niin, että materiaalien kulutus ja hukka minimoituvat • valitsee tarkoituksenmukaiset työkonet ja työvälineet • käyttää työkonetta säädösten ja ohjeiden mukaisesti huomioiden itsensä ja muut työntekijät • huoltaa työkonetta ja ylläpitää niiden käyttöturvallisuutta • noudattaa käyttämiensä tuotteiden turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä annettua ohjeistusta • käyttää tarvittavaa suojavaatetusta ja henkilösuojaimia • huolehtii turvallisesta työympäristöstä pitämällä yllä siisteyttä ja järjestystä • huoltaa ja puhdistaa työvälineet turvallisesti ja ympäristöystävällisesti • huolehtii riittävästä ilmastoinnista työsuojeluohjeistuksen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII TYÖSSÄ TARVITSEMIAAN MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää eri materiaalien toimittajia ja hankintapaikkoja • osaa laatia tarjouspyynnön ja kilpailuttaa materiaalintoimittajia • laskee materiaalien menekin • hankkii tarpeistonvalmistukseen soveltuvia materiaaleja • varmistaa tarvittaessa materiaalin paloluokan ja -suojaus • seuraa materiaalien kehitystä ja soveltuvuutta omaan työhönsä • toimii tarvittaessa yhteistyössä muiden materiaaleja hankkivien kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat tarpeistonvalmistaminen tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti tarpeistonvalmistuksen tyypillisiä työmenetelmiä ja -materiaaleja käyttäen.

Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.7. Lavasterakentaminen metallintyöstömenetelmin

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella lavasterakentamisen työvaiheet
- valmistaa ja muokata lavasteita tai niiden osia metallista
- muotoilee ja valmistaa kolmiulotteisia objekteja
- käyttää työssään tarkoituksenmukaisesti metallintyöstökoneita
- hankkia työssä tarvitsemiaan materiaaleja.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE LAVASTERAKENTAMISEN TYÖVAIHEET.

tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• muodostaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta kokonaiskäsityksen ja keskustelee siitä työryhmässä lavasterakentajan näkökulmasta • tulkitsee oikein taiteellisen työryhmän ohjeita ja toimii niiden mukaisesti • neuvottelee lavastajan, pukusuunnittelijan tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista ja käyttötarkoituksesta • laatii ymmärrettäviä teknisiä piirroksia ja mallinnuksia lavasteiden rakenteista, muodoista ja pintakäsittelystä • hyödyntää olemassa olevia lavasteita tai lavasteiden osia tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA JA MUOKKAA LAVASTEITA TAI NIIDEN OSIA METALLISTA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• lukee työpiirustuksia ja ohjeita ja toimii työssään niiden mukaisesti tai soveltaen • käyttää tietotekniikkaa alan vaatimalla tavalla • tekee materiaalikokeiluja ja prototyyppejä ja hyväksyttää ne taiteellisella työryhmällä tai tilaajalla • ottaa työssään huomioon metallirakenteiden jatkotyöstön, verhoilun ja pinnoituksen muilla lavastemateriaaleilla • tuntee eri metallien ominaisuudet ja valitsee kuhunkin työhön sopivat materiaalit ja kiinnitystarvikkeet • rakentaa itsenäisesti lavasteiden metallirunkoja, jotka täyttävät lujuusvaatimukset • valmistaa metallista vapaasti muotoiltuja, lujuusvaatimukset täyttäviä lavasteita tai niiden osia • korjaa rikkoutuneen lavasteen metallityön menetelmin • muokkaa uusiokäyttöön käytöstä poistetun lavasteen metallityön menetelmin • toteuttaa mekaniikkaa vaativia lavasteita tai niiden osia metallista • ymmärtää lavasterakenteisiin liittyvien video-, ääni- ja valolaitteiden vaatimukset.

TUTKINNON SUORITTAJA MUOTOILEE JA VALMISTAA KOLMIULOTTEISIA OBJEKTEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• piirtää käsin tai mallintaa 3D -ohjelmistolla kolmiulotteisia objekteja • veistää, muotoilee tai valmistaa kolmiulotteisia tuotteita tietokoneavusteisesti • valmistaa muotteja ja käyttää soveltuvia muottitekniikoita yksittäisten kappaleiden tai piensarjatuotteiden valmistamiseen • osaa kiinnittää kolmiulotteisen objektin lavasterakenteisiin.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ TYÖSSÄÄN TARKOITUKSENMUKAISESTI METALLINTYÖSTÖKONEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee tarkoituksenmukaiset työkonet ja työvälineet • käyttää sujuvasti tyypillisiä metallintyöstökoneita • huoltaa työkonet ja ylläpitää niiden käyttöturvallisuutta • huolehtii turvallisesta työympäristöstä pitämällä yllä siisteyttä ja järjestystä • käyttää työkonet säädösten ja ohjeiden mukaisesti huomioiden itsensä ja muut työntekijät • käyttää tarvittavaa suojavaatetusta ja henkilösuojaimia • huoltaa ja puhdistaa työvälineet turvallisesti ja ympäristöystävällisesti • noudattaa tulityöstä annettuja ohjeita ja määräyksiä.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII TYÖSSÄ TARVITSEMIAN MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää eri materiaalien toimittajia ja hankintapaikkoja • osaa laatia tarjouspyynnön ja kilpailuttaa materiaalintoimittajia • laskee materiaalien menekin • hankkii lavastukseen soveltuvia materiaaleja • varmistaa tarvittaessa materiaalin paloluokan ja -suojausten • hankkii tarvittavia materiaaleja • seuraa materiaalien kehitystä ja soveltuvuutta omaan työhönsä • toimii tarvittaessa yhteistyössä muiden materiaaleja hankkivien kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat materiaalien hankinta, lavasteiden tai niiden osien korjaus, muokkaus ja valmistaminen metallista tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.8. Lavasterakentaminen puuntyöstömenetelmin

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella lavasterakentamisen työvaiheet
- valmistaa ja muokata lavasteita tai niiden osia puusta
- muotoilla ja valmistaa kolmiulotteisia objekteja
- käyttää työssään tarkoituksenmukaisesti puuntyöstökoneita
- hankkia työssä tarvitsemiaan materiaaleja

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE LAVASTERAKENTAMISEN TYÖVAIHEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• muodostaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta kokonaiskäsityksen ja keskustelee siitä työryhmässä lavasterakentajan näkökulmasta • tulkitsee oikein taiteellisen työryhmän ohjeita ja toimii niiden mukaisesti • neuvottelee lavastajan, pukusuunnittelijan tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista ja käyttötarkoituksesta • laatii ymmärrettäviä teknisiä piirroksia ja mallinnuksia lavasteiden rakenteista, muodoista ja pintakäsittelystä • hyödyntää olemassa olevia lavasteita tai lavasteiden osia tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA JA MUOKKAA LAVASTEITA TAI NIIDEN OSIA PUUSTA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• lukee työpiirustuksia ja ohjeita ja toimii työssään niiden mukaisesti tai soveltaen • käyttää tietotekniikkaa alan vaatimalla tavalla • tekee materiaalikokeiluja ja prototyyppejä ja hyväksyttää ne taiteellisella työryhmällä tai tilaajalla • valitsee lavasteisiin sopivat puumateriaalit tai vaihtoehtomateriaalit kuten muovit, pahvit ja massat • ottaa työssään huomioon puurakenteiden jatkotyöstön, verhoilun ja pinnoituksen muilla lavastemateriaaleilla • tuntee eri puulajien ominaisuudet ja valitsee kuhunkin työhön sopivat materiaalit • rakentaa itsenäisesti, lujuusvaatimukset täyttäviä, lavaste-elementtejä puusta • valmistaa puusta vapaasti muotoiltuja, lujuusvaatimukset täyttäviä, lavasteita tai niiden osia • tekee kestäviä liimauksia ja kappaleiden kiinnityksiä • korjaa rikkoutuneen lavasteen puutyön menetelmin • muokkaa uusiokäyttöön käytöstä poistetun lavasteen puutyön menetelmin • toteuttaa mekaniikkaa vaativia lavasteita tai niiden osia puusta • ymmärtää lavasterakenteisiin liittyvien video-, ääni- ja valolaitteiden vaatimukset.

TUTKINNON SUORITTAJA MUOTOILEE JA VALMISTAA KOLMIULOTTEISIA OBJEKTEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• piirtää käsin tai mallintaa 3D -ohjelmistolla kolmiulotteisia objekteja • veistää, muotoilee tai valmistaa kolmiulotteisia tuotteita tietokoneavusteisesti • valmistaa muotteja ja käyttää soveltuvia muottitekniikoita yksittäisten kappaleiden tai piensarjatuotteiden valmistamiseen • kiinnittää kolmiulotteisen objektin lavasterakenteisiin.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ TYÖSSÄÄN TARKOITUKSENMUKAISESTI PUUNTYÖSTÖKONEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee tarkoituksenmukaiset työkonet ja työvälineet • käyttää sujuvasti tyypillisiä puuntyöstökoneita • huoltaa työkonet ja ylläpitää niiden käyttöturvallisuutta • huolehtii turvallisesta työympäristöstä pitämällä yllä siisteyttä ja järjestystä • käyttää tarvittavaa suojavaatetusta ja henkilösuojaimia • käyttää työkonet säädösten ja ohjeiden mukaisesti huomioiden itsensä ja muut työntekijät • huoltaa ja puhdistaa työvälineet turvallisesti ja ympäristöystävällisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII TYÖSSÄ TARVITSEMIAN MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää eri materiaalien toimittajia ja hankintapaikkoja • osaa laatia tarjouspyynnön ja kilpailuttaa materiaalintoimittajia • laskee materiaalien menekin • hankkii lavastukseen soveltuvia materiaaleja • varmistaa tarvittaessa materiaalin paloluokan ja -suojauksen • seuraa materiaalien kehitystä ja soveltuvuutta omaan työhönsä • toimii tarvittaessa yhteistyössä muiden materiaaleja hankkivien kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat materiaalien hankinta, lavasteiden tai niiden osien korjaus, muokkaus ja valmistaminen puusta tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä

2.9. Lavasterakentaminen pintakäsittelymenetelmiä käyttäen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella lavasterakentamisen työvaiheet
- pintakäsittää lavasteita tai niiden osia
- muotoilla ja valmistaa kolmiulotteisia objekteja
- käyttää tarkoituksenmukaisia pintakäsittelyaineita ja työkoneita
- hankkia työssä tarvitsemiaan materiaaleja

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE LAVASTERAKENTAMISEN TYÖVAIHEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• muodostaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta kokonaiskäsityksen ja keskustelee siitä työryhmässä lavasterakentajan näkökulmasta • tulkitsee oikein taiteellisen työryhmän ohjeita ja toimii niiden mukaisesti • neuvottelee lavastajan, pukusuunnittelijan tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista ja käyttötarkoituksesta • laatii ymmärrettäviä teknisiä piirroksia ja mallinnuksia lavasteiden rakenteista, muodoista ja pintakäsittelystä • hyödyntää olemassa olevia lavasteita tai lavasteiden osia tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA PINTAKÄSITTELEE LAVASTEITA TAI NIIDEN OSIA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• lukee työpiirustuksia ja ohjeita ja toimii työssään niiden mukaisesti tai soveltaen • käyttää tietotekniikkaa alan vaatimalla tavalla • tekee materiaalikokeiluja ja prototyyppejä ja hyväksyttää ne taiteellisella työryhmällä tai tilaajalla • valitsee tarkoituksenmukaiset pintakäsittelymenetelmät • valitsee lavasteisiin sopivat pintakäsittelyaineet ja muut soveltuvat materiaalit kuten muovit, pahvit ja massat • pintakäsittää itsenäisesti lavasteita • korjaa rikkoutuneen lavasteen pintakäsittelyn menetelmin • muokkaa uusiokäyttöön käytöstä poistetun lavasteen pintakäsittelyn menetelmin • ratkaisee sävytysongelmia ja löytää oikean sävyn valaistuksen huomioiden • valmistaa erilaisia pintastruktuureja lavasteisiin • käyttää erilaisia kuviointimenetelmiä lavasteiden pintakäsittelyssä kuten piirtäminen, sabluunamaalaus ja painaminen • ymmärtää lavasterakenteisiin liittyvien video-, ääni- ja valolaitteiden vaatimukset.

TUTKINNON SUORITTAJA MUOTOILEE JA VALMISTAA KOLMIULOTTEISIA OBJEKTEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• piirtää käsin tai mallintaa 3D -ohjelmistolla kolmiulotteisia objekteja • veistää, muotoilee tai valmistaa kolmiulotteisia tuotteita tietokoneavusteisesti • valmistaa muotteja ja käyttää soveltuvia muottitekniikoita yksittäisten kappaleiden tai piensarjatuotteiden valmistamiseen • osaa kiinnittää kolmiulotteisen objektin lavasterakenteisiin.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ TARKOITUKSENMUKAISIA PINTAKÄSITTELYAINEITA JA TYÖKONEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työn niin, että pintakäsittelyaineiden kulutus ja hukka minimoituvat • valitsee tarkoituksenmukaiset työkonet ja työvälineet • käyttää työkonetta säädösten ja ohjeiden mukaisesti huomioiden itsensä ja muut työntekijät • huoltaa työkonetta ja ylläpitää niiden käyttöturvallisuutta • noudattaa pintakäsittelyaineiden turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä annettua ohjeistusta • käyttää tarvittavaa suojavaatetusta ja henkilösuojaimia • huolehtii turvallisesta työympäristöstä pitämällä yllä siisteyttä ja järjestystä • huoltaa ja puhdistaa työvälineet turvallisesti ja ympäristöystävällisesti • huolehtii riittävästä ilmastoinnista työsuojeluohjeistuksen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII TYÖSSÄ TARVITSEMIAN MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää eri materiaalien toimittajia ja hankintapaikkoja • osaa laatia tarjouspyynnön ja kilpailuttaa materiaalintoimittajia • laskee materiaalien menekin • hankkii lavastukseen soveltuvia materiaaleja • varmistaa tarvittaessa materiaalin paloluokan ja -suojaus • seuraa materiaalien kehitystä ja soveltuvuutta omaan työhönsä • toimii tarvittaessa yhteistyössä muiden materiaaleja hankkivien kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat pintakäsittelymateriaalien hankinta ja lavasteiden pintakäsittely tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.10. Lavasterakentaminen suurkuvatulosteita käyttäen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella lavasterakentamisen työvaiheet
- valmistaa tulostusmateriaalin lavasterakentamista varten
- käyttää suurkuvatulosteita lavasterakentamisessa
- käyttää materiaaleja ja työvälineitä tarkoituksenmukaisesti
- hankkia työssä tarvitsemiaan materiaaleja

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE LAVASTERAKENTAMISEN TYÖVAIHEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• muodostaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta kokonaiskäsityksen ja keskustelee siitä työryhmässä lavasterakentajan näkökulmasta • tulkitsee oikein taiteellisen työryhmän ohjeita ja toimii niiden mukaisesti • neuvottelee lavastajan, pukusuunnittelijan tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista ja käyttötarkoituksesta • laatii ymmärrettäviä teknisiä piirroksia ja mallinnuksia lavasteiden rakenteista, muodoista ja pintakäsittelystä • hyödyntää olemassa olevia lavasteita tai lavasteiden osia tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA TULOSTUSMATERIAALIN LAVASTERAKENTAMISTA VARTEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• lukee työpiirustuksia ja ohjeita ja toimii työssään niiden mukaisesti tai soveltaen • käyttää tietotekniikkaa alan vaatimalla tavalla • tekee materiaalikokeiluja ja prototyyppejä ja hyväksyttää ne taiteellisella työryhmällä tai tilaajalla • käyttää kuvankäsittelyohjelmaa kuvatulosteita suunnitellessaan • toimii tekijänoikeuslainsäädännön mukaisesti kuvamateriaalia käsitellessään • valmistaa mittakaavanmukaisen tulostusmateriaalin huomioiden työstövarat • toteuttaa tekemänsä suunnitelman kuvatiedostoksi.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ SUURKUVATULOSTEITA LAVASTERAKENTAMISESSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee lavastemateriaaliksi sopivat kuvatulostemateriaalit ottaen huomioon tilan ja valon vaatimukset • varmistaa lavasterakenteen ja kuvatulostemateriaalin kiinnityksen yhteensopivuuden • tekee yhteistyötä lavastamossa tulosteen kiinnittämiseksi lavasteisiin, sen mahdollisessa pintakäsittelyssä tai muotoon leikkaamisessa • varustaa suurkuvatulosteen turvalliseen ripustukseen sopivaksi • ymmärtää lavasterakenteisiin liittyvien video-, ääni- ja valolaitteiden vaatimukset.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ MATERIAALEJA JA TYÖVÄLINEITÄ TARKOITUKSEN MUKAISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työn niin, että materiaalien kulutus ja hukka minimoituvat • valitsee kuvatulosteen kiinnittämiseen tarkoituksenmukaiset työkoneet ja työvälineet • huolehtii turvallisesta työympäristöstä pitämällä yllä siisteyttä ja järjestystä • huoltaa ja puhdistaa työvälineet turvallisesti ja ympäristöystävällisesti • käyttää työkoneita säädösten ja ohjeiden mukaisesti huomioiden itsensä ja muut työntekijät • käyttää tarvittavaa suojavaatetusta ja henkilösuojaimia • huoltaa työkoneita ja ylläpitää niiden käyttöturvallisuutta • noudattaa liimojen ja muiden kiinnitysaineiden turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä annettua ohjeistusta • huolehtii riittävästä ilmastoinnista työsuojeluohjeistuksen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII TYÖSSÄ TARVITSEMIAN MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää eri materiaalien toimittajia ja hankintapaikkoja • osaa laatia tarjouspyynnön ja kilpailuttaa materiaalintoimittajia • laskee materiaalien menekin • hankkii lavastukseen soveltuvia materiaaleja • varmistaa tarvittaessa materiaalin paloluokan ja -suojaus • seuraa materiaalien kehitystä ja soveltuvuutta omaan työhönsä • toimii tarvittaessa yhteistyössä muiden materiaaleja hankkivien kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat kuvankäsittely ja tulostettavien lavastemateriaalien hankinta ja käyttö tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.11. Maskeerauksen toteuttaminen tuotannossa

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tehdä maskeerauksia teatteri-, elokuva- tai TV- tuotannossa
- kiinnittää hiuslisäkkeitä ja peruukkeja
- kiinnittää, maskeerata, irrottaa ja säilyttää valmiin kaljun
- kiinnittää, maskeerata, irrottaa ja säilyttää valmiin irtosan
- kiinnittää, viimeistellä, irrottaa ja säilyttää iholle liimattavat viikset, parran tai pulisongit ja irtokarvat
- maskeerata ihomuutoksia, ruhjeita tai vammoja
- huomioi toimintansa vaikutukset ympäristöön
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE MASKEERAUKSIA TEATTERI-, ELOKUVA- TAI TV-TUOTANNOSSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• muodostaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta kokonaiskäsityksen ja keskustele siitä työryhmässä • tulkitsee ja noudattaa työsuunnitelmia, aikatauluja ja budjettia tuotannon edellyttämällä tavalla • hankkii työtä ohjaavia taustatietoa • suunnittelee toteutuksen työvaiheet tuotannon edellyttämällä tavalla • valitsee käyttämänsä tuotteet ja välineet esiintyjän ja roolin mukaan • toteuttaa harjoitus- ja esitysmaskeerauksia teatteri-, elokuva- tai TV-tuotannon edellyttämällä tavalla • huomioi kamera- ja valotekniikan käytön asettamat vaatimukset maskeeraukseen tuotannon vaatimalla tavalla • tekee ikää muuttavan roolimaskeerauksen • tekee sukupuolta tai etnistä taustaa muuttavan roolimaskeerauksen • tekee asiakaslähtöisen kaunistavan maskeerauksen • hallitsee anatomian muokkaamisen maskeerauksen keinoin • hyödyntää työssään väriopin perusteita • toimii alalla vaadittavien hygieniaohteiden mukaan • dokumentoi tuotannolle tyypillisellä tavalla • huoltaa käyttämänsä välineet • ottaa työskennellessään huomioon ergonomian.

TUTKINNON SUORITTAJA KIINNITTÄÄ HIUSLISÄKKEITÄ JA PERUUKKEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tulkitsee ja noudattaa työsuunnitelmia - kiinnittää hiuslisäkkeitä tuotannon vaatimalla tavalla - mitoittaa, tilaa ja sovittaa peruukin - kiinnittää ja viimeistelee peruukin tuotannon edellyttämällä tavalla - puhdistaa ja huoltaa lisäkkeitä ja peruukkeja materiaalin vaatimusten mukaan - huolehtii hiuslisäkkeiden ja peruukkien paloturvallisuudesta tuotannon edellyttämällä tavalla - säilyttää hiuslisäkkeen ja peruukin materiaalin vaatimusten mukaan.

TUTKINNON SUORITTAJA KIINNITTÄÄ, MASKEERAA, IRROTTAA JA SÄILYTTÄÄ VALMIIN KALJUN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tulkitsee ja noudattaa työsuunnitelmia - käyttää asianmukaisia kiinnitysmenetelmiä ja -aineita - valitsee tuotantoon sopivan kaljumateriaalin - maskeeraa kaljun roolin vaatimalla tavalla - irrottaa kaljun asianmukaisesti - huoltaa ja varastoi kaljun tarvittaessa.

TUTKINNON SUORITTAJA KIINNITTÄÄ, MASKEERAA, IRROTTAA JA SÄILYTTÄÄ VALMIIN IRTO-OSAN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tulkitsee ja noudattaa työsuunnitelmia - valitsee tuotantoon sopivan irtososan - käyttää asianmukaisia kiinnitysmenetelmiä ja -aineita - maskeeraa irtososan roolin vaatimalla tavalla - irrottaa irtososan asianmukaisesti - huoltaa ja varastoi irtososan tarvittaessa.

TUTKINNON SUORITTAJA KIINNITTÄÄ, VIIMEISTELEE, IRROTTAA JA SÄILYTTÄÄ IHOILLE LIIMATTAVAT VIKSET, PARRAN TAI PULISONGIT JA IRTOKARVAT.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tulkitsee ja noudattaa työsuunnitelmia - käyttää asianmukaisia kiinnitysmenetelmiä ja -aineita - huolehtii irtokarvojen paloturvallisuudesta tuotannon edellyttämällä tavalla - viimeistelee käyttämänsä irtokarvat, viikset, parran tai pulisongit materiaalin vaatimalla tavalla - irrottaa irtokarvat asianmukaisesti - huoltaa ja varastoi irtokarvoja.

TUTKINNON SUORITTAJA MASKEERAA IHOMUUTOKSIA, RYHJEITA TAI VAMMOJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tulkitsee ja noudattaa työsuunnitelmia • käyttää ihomuutosten, ruhjeiden tai vammojen maskeeraukseen asianmukaisia kiinnitys- ja irrotusmenetelmiä ja tuotteita • toteuttaa maskeeraamalla ihomuutoksia, ruhjeita tai vammoja tuotannolle tyyppillisellä tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA HUOMIOI TOIMINTANSA VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työn niin, että materiaalien ja aineiden kulutus ja jätteen määrä minimoituvat • lajittelee syntyneet jätteet ohjeistuksen mukaan • ottaa työssään huomioon kestävän kehityksen periaatteet • seuraa käytettävien tuotteiden laatu- ja ympäristövaikutuksia.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi oman toimintansa riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssään • toimii yleisön turvallisuutta edistään • tuntee esitystilän poistumisreitit ja huolehtii niiden esteettömyydestä oman toimintansa osalta • osaa toimia sähkötapaturmatilanteissa turvallisesti • tietää tehosteiden käyttöön liittyvät säädökset ja käytännöt

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat maskeeraajana toimiminen teatteri-, elokuva- tai TV-tuotannossa. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyyppillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.12. Kuiskaajan työssä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- valmistella tekstin harjoitettavaan muotoon
- syöttää tekstiä esiintyjälle ammattimaisesti
- hallitsee äidinkielen ja kielenhuollon
- päivittää pääkirjaa
- toimia tarvittaessa muissa näytäntöteknisissä tehtävissä tilapäisesti tai avustavasti

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTEE TEKSTIN HARJOITETTAVAAN MUOTOON.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- perehtyy harjoitettavaan tekstiin - korjaa tekstistä kirjoitusvirheet ja siistii käsikirjoituksen johdonmukaiseksi - muotoilee sisällön ja lisää tarvittaessa sivunumerot - käyttää soveltuvaa tekstinkäsittelyohjelmaa.

TUTKINNON SUORITTAJA SYÖTÄÄ TEKSTIÄ ESIINTYJÄLLE AMMATTIMAISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tuntee roolijaon ja kohtaukset - ennakoi mahdolliset kuiskaustilanteet - toimii sovitusti, erilaisten esiintyjien tarpeet huomioiden, kuiskaustilanteessa - syöttää tekstiä oikeassa rytmissä - ymmärtää syöttämänsä tekstin sisällön - käyttää ääntä selkeästi ja kuuluvasti - suhteuttaa äänenkäytön muuhun näyttämöäänneen - ääntää vieraskieliset sanat ja ilmaukset oikein - lukee harjoituksissa poissaolevan esiintyjän repliikit.

TUTKINNON SUORITTAJA HALLITSEE ÄIDINKIELEN JA KIELENHUOLLON.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tuntee puhutun ja kirjoitetun kielen tyylilajit ja erot - huolehtii puhutun kielen oikeellisuudesta, kuten murre sanojen ja vierasperäisten sanojen ääntämisestä - tutkii tekstin käsitteiden ja ilmaisujen taustoja esiintyjä varten - pitää huolta tekstin oikeellisuudesta esityksperiodin aikana - antaa tarvittaessa esiintyjälle korjauspalautetta suullisesti tai kirjallisesti - käyttää tietotekniikkaa alan kehityksen vaatimalla tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA PÄIVITTÄÄ PÄÄKIRJAA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tekee johdonmukaisia tekstimuutoksia pääkirjaan - huolehtii pääkirjan lukukelpoisuudesta - merkitsee poistot pääkirjaan - merkitsee tauot pääkirjaan - tekee muistiinpanoja tai merkintöjä pääkirjaan näyttämöohjeista, asemista ja teknisistä vaihdoista - tallentaa ja ylläpitää ajantasaista digitaalista dokumentaatiota - siistii tekstit dokumentointia varten asialliseen muotoon - arkistoi lopulliset käsikirjoitukset ja tallenteet tarkoituksenmukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TARVITTAESSA MUISSA NÄYTÄNTÖTEKNISISSÄ TEHTÄVISSÄ TILAPÄISESTI TAI AVUSTAVASTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perehtyy näytäntötekniikan työn kokonaisuuteen • toimii sujuvasti ja työn luonteenmukaisesti eri osastojen välisellä rajapinnalla yhteistyötä edistäen • toimii tarvittaessa järjestäjän, tarpeistonhoitajan, pukijan tai muun näytäntötyöntekijän tehtävässä tilapäisesti tai avustavasti • kehittää näytäntötekniikasta moniosaamistaan osallistumalla omaa alaa sivuaviin tehtäviin ja saamansa palautteen perusteella arvioi omaa toimintaansa näissä tehtävissä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat kuiskaajan työssä toimiminen tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.13. Järjestäjän työssä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hankkia, koota ja välittää tietoa työryhmän sisällä
- hallita tuotannon kokonaisuuden
- tiedottaa tuotantoon liittyvät asiat työryhmälle
- toimia tarvittaessa muissa näytäntötekniisissä tehtävissä tilapäisesti tai avustavasti.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII, KOKOAA JA VÄLITTÄÄ TIETOA TYÖRYHMÄN SISÄLLÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa selvää tuotannon tarpeista oman työnkuvansa edellyttämällä tavalla • selvittää tuotantoon liittyvän henkilöstön ja heidän yhteystietonsa • tutustuu tuotannon roolijakoon ja kohtauksiin • toimii linkkinä tuotantoon liittyvien eri osastojen välillä • edistää vastuullisesti tuotannon toteutumista ehkäisemällä syntymässä olevia ongelmia tai konflikteja • reagoi ratkaisukeskeisesti vaihtuviin tilanteisiin • käyttää tietotekniikkaa alan kehityksen vaatimalla tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA HALLITSEE TUOTANNON KOKONAISUUDEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• laatii harjoitus- ja esityslistoja • varmistaa harjoitus- ja esitystilojen toimivuuden • valvoo harjoitusten ja esitysten aikataulunmukaista toteutumista • valvoo työehtosopimuksen mukaisten taukojen toteutumista.

TUTKINNON SUORITTAJA TIEDOTTAA TUOTANTOON LIITTYVÄT ASIAT TYÖRYHMÄLLE.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• varmistaa, että tarvittavat henkilöt ovat paikalla harjoitusten ja esitysten alkaessa • informoi työryhmää aikatauluista ja niiden muutoksista • kuuluttaa harjoitusten alkamisesta ja päättymisestä • kuuluttaa taukojen alkamisen, niiden pituuden ja päättymisen • kuuluttaa esityksen ja väliaikojen alkamisen ja päättymisen • tiedottaa esityksen peruutuksesta asianomaisille henkilöille ja tarvittaessa myös yleisölle • tiedottaa ja kuuluttaa tarvittaessa myös englanninkielellä.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TARVITTAESSA MUISSA NÄYTÄNTÖTEKNISISSÄ TEHTÄVISSÄ TILAPÄISESTI TAI AVUSTAVASTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perehtyy näytäntötekniikan työn kokonaisuuteen • toimii sujuvasti ja työn luonteenmukaisesti eri osastojen välisellä rajapinnalla yhteistyötä edistäen • toimii tarvittaessa kuiskaajan, tarpeistonhoitajan, pukijan tai muun näytäntötyöntekijän tehtävässä tilapäisesti tai avustavasti • kehittää näytäntötekniikan moniosaamistaan osallistumalla omaa alaa sivuaviin tehtäviin ja saamansa palautteen perusteella arvioi omaa toimintaansa näissä tehtävissä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat järjestäjän työssä toimiminen tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.14. Tarpeiston hoitaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hankkia, korjata ja huoltaa tarpeistoa ohjeen mukaan
- hoitaa harjoitus- ja esitystarpeiston
- tehdä ammattialueensa teknisen dokumentoinnin
- varastoida tarpeistoa tarkoituksenmukaisesti
- toimia tarvittaessa muissa näytäntötekniikan tehtävissä tilapäisesti tai avustavasti.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII, KORJAA JA HUOLTAA TARPEISTOA OHJEEN MUKAAN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tunnistaa joko näytelmätekstistä tai tuotantoprosessin aikana syntyvästä aineistosta tarpeiston, muodostaa siitä kokonaiskäsityksen ja keskustelee siitä työryhmässä tarpeistonhoitajan näkökulmasta - hallitsee omaan ammattialaansa liittyvän tyyli-, tapa- ja kulttuurihistorian ja soveltaa tietoa omaan työhönsä - hyödyntää olemassa olevaa esineistöä tarkoituksenmukaisesti - ostaa, vuokraa tai lainaa tuotantoon sopivaa tarpeistoa annetun ohjeen mukaan - huolehtii tarvittaessa lainatun tai vuokratun tarpeiston vakuuttamisesta - korjaa ja huoltaa tarpeistoa oman osaamisen ja aikataulun puitteissa tai toimittaa rikkoutuneen tai huoltoa vaativan tarpeiston korjattavaksi pajalle.

TUTKINNON SUORITTAJA HOITAA HARJOITUS- JA ESITYSTARPEISTON.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- ottaa selvää tuotannon tarpeistoon liittyvistä tarpeista ja aikataulusta ennen harjoitusten alkua - huolehtii harjoitus- ja esitystarpeistosta työryhmän kanssa sovitulla tavalla - kokoaa tuotantoon liittyvän tiedon tarpeiston osalta ja välittää tietoa työryhmän sisällä - huomioi tarpeistoa koskevat muutokset, lisäykset ja poistot ja informoi niistä tarpeen mukaan - perustelee tarvittaessa työryhmälle tuotannossa käytettävien esineiden merkityksen ja yhteyden kokonaisuuteen - opastaa esiintyjä ja muuta työryhmää tarpeiston käsittelyssä.

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE AMMATTIALUEENSA TEKNISEN DOKUMENTOINNIN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tekee tuotannossa käytettävästä tarpeistosta päivitetyn tarpeistoluettelon - dokumentoi tarpeiston pystytyksen kirjallisesti ja kuvaamalla - tekee ymmärrettävän kirjallisen dokumentaation esityksen aikaisista toiminnoista tarpeiston osalta - dokumentoi tuotannon tarpeiston varastointia varten sovitulla tavalla - arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA VARASTOI TARPEISTOA TARKOITUKSENMUKAISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tietää varastotilojen koon ja sijainnin - ylläpitää tarpeistovarastojen järjestystä ja siisteyttä - arvioi ja perustelee mitä kannattaa varastoida - varastoi vain käyttökelpoista tarpeistoa sovitulla tavalla - etsii aktiivisesti poistetuille tarpeistolle uusiokäyttöä.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TARVITTAESSA MUISSA NÄYTÄNTÖTEKNISISSÄ TEHTÄVISSÄ TILAPÄISESTI TAI AVUSTAVASTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perehtyy näytönteknisen työn kokonaisuuteen • toimii sujuvasti ja työn luonteenmukaisesti eri osastojen välisellä rajapinnalla yhteistyötä edistäen • toimii tarvittaessa järjestäjän, kuiskaajan, pukijan tai muun näytöntyöntekijän tehtävässä tilapäisesti tai avustavasti • kehittää näytönteknistä moniosaamistaan osallistumalla omaa alaa sivuaviin tehtäviin ja saamansa palautteen perusteella arvioi omaa toimintaansa näissä tehtävissä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat tarpeiston hankinta, korjaus ja huolto sekä tarpeistonhoitaminen tuotantoprosessin vaatimusten mukaisesti. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.15. Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tunnistaa erilaisia materiaaleja ja huoltaa niitä materiaalin vaatimalla tavalla
- käyttää pukujen huollossa tarvittavia koneita ja laitteita
- huolehtia harjoituksissa ja esityksissä käytettävistä puvuista
- tehdä ammattialueensa teknisiä dokumentteja
- toimia tarvittaessa muissa näytönteknisissä tehtävissä tilapäisesti tai avustavasti.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TUNNISTAA ERILAISIA MATERIAALEJA JA HUOLTAA NIITÄ MATERIAALIN VAATIMALLA TAVALLA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tunnistaa yleisimmät tekstiilimateriaalit ja viimeistelyt • valitsee tekstiileille oikean huoltotavan tekstiilirakenteen ja -materiaalin perusteella • valitsee oikean tahrannoistomenetelmän materiaalin huomioiden • valitsee tehokkaat menetelmät pesuun ja viimeistelyyn • korjaa vaatteita ompelemalla saumojen repeämiä ja reikiä, ompelemalla nappeja, neppareita ja tarroja sekä vaihtamalla vetoketjun housuihin, mekkoon tai takkiin.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ PUKUJEN HUOLLOSSA TARVITTAVIA KONEITA JA LAITTEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee tarkoituksenmukaiset työkoneet ja työvälineet • käyttää sujuvasti pesukoneita, kuivausrumpuja, silityslaitteita ja ompelukoneita pukujen huoltamiseen • huoltaa työssään käyttämiä koneita ja ylläpitää niiden käyttöturvallisuutta • tuntee vastuualueensa koneiden häiriömerkit ja osaa informoida ymmärrettävästi vikatilanteet kunnossapidolle tai esimiehelle • käyttää tietotekniikkaa alan kehityksen vaatimalla tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA HUOLEHTII HARJOITUKSISSA JA ESITYKSISSÄ KÄYTETTÄVISTÄ PUVUISTA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ottaa selvää tuotannon pukuihin liittyvistä tarpeista ja aikatulusta ennen harjoitusten alkua • huolehtii harjoitus- ja esityspuvuista työryhmän kanssa sovitulla tavalla • hallitsee vaatetusalan tekniikoita niin, että osaa ehdottaa pukemista helpottavia teknisiä ratkaisuja puvun suunnittelijalle ja valmistajalle • kokoaa tuotantoon liittyvän tiedon tarpeiston osalta ja välittää tietoa työryhmän sisällä • huomioi pukuja koskevat korjaustarpeet, muutokset, lisäykset ja poistot ja informoi niistä tarpeen mukaan • avustaa ja opastaa esiintyjiä pukeutumisessa ja pikavaihdoissa.

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE AMMATTIALUEENSA TEKNIISIÄ DOKUMENTTEJÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee tuotannossa käytettävästä puvuista ja asusteista päivitetyn luettelon • dokumentoi tuotannon pystytyksen oman työnkuvansa edellyttämällä tavalla • tekee ymmärrettävän kirjallisen dokumentaation esityksen aikaisista toiminnoista puvuston osalta • dokumentoi tuotannon puvustuksen varastointia varten sovitulla tavalla • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TARVITTAESSA MUISSA NÄYTÄNTÖTEKNISISSÄ TEHTÄVISSÄ TILAPÄISESTI TAI AVUSTAVASTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• perehtyy näytäntöteknisen työn kokonaisuuteen • toimii sujuvasti ja työn luonteenmukaisesti eri osastojen välisellä rajapinnalla yhteistyötä edistäen • toimii tarvittaessa järjestäjän, kuiskaajan, tarpeistonhoitajan tai muun näytäntötyöntekijän tehtävässä tilapäisesti tai avustavasti • kehittää näytäntöteknistä moniosaamistaan osallistumalla omaa alaa sivuaviin tehtäviin ja saamansa palautteen perusteella arvioi omaa toimintaansa näissä tehtävissä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen teatteri-, ooppera-, baletti-, sirkus-, tai muissa esittävien alojen tuotannoissa. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää haastattelussa ja dokumenteilla.

2.16. Esitysteknisen valojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- rakentaa valolaitteiston esityskäyttöön
- ripustaa ja käyttää esitystekniikassa yleisesti käytettyjä valaisimia
- käyttää esitystekniikassa yleisesti käytettyä valo-ohjainta
- käyttää valotekniikkaa teatteri- tai tapahtumatuotannossa
- dokumentoida työnsä
- ylläpitää esitysteknistä järjestelmää
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA RAKENTAA VALOLAITTEISTON ESITYSKÄYTTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi valolaitteiston rakentamisessa tilan ja esityksen edellytykset • mitoittaa laitteiston sähkötarpeet • kytkee laitteiston sähkö- ja ohjausverkon toimimaan häiriöttömästi • tekee tarvittavat asetukset ohjauslaitteisiin • hallitsee valotekniikan ohjaus- ja verkkoprotokollien periaatteet • tekee kaapeloinnit turvallisesti ja noudattaa sähköturvallisuusmääräyksiä • käyttää laitteiston sähkönjakeluun ja ohjausverkkoon tarvittavia laitteita, kuten sähkökeskuksia, himmentimiä ja signaalien jakolaitteita.

TUTKINNON SUORITTAJA RIPUSTAA JA KÄYTTÄÄ ESITYSTEKNIKASSA YLEISESTI KÄYTETTYJÄ VALAISIMIA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee käyttötarkoituksiin sopivat valaisimet huomioiden valonlähteen, väriominaisuudet ja valaisimen valaiseman alueen laajuuden • ripustaa ja kaapeloi valaisimet turvallisesti ja käyttötarkoituksen mukaisesti • suuntaa valaisimet käyttötarkoituksen mukaisesti ja käyttää valaisimien lisävarusteita • tekee tarvittavat asetukset valaisimiin.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ESITYSTEKNIKKASSA YLEISESTI KÄYTETTYÄ VALO-OHJAINIA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee valolaitteiston edellyttämät ja tarkoituksenmukaiset asetukset valo-ohjaimeen • ohjelmoi valotilanteita hyödyntäen valo-ohjaimen toimintoja • tallentaa ja arkistoi ohjelmoinnit huolehtien varmuuskopioinnista • ratkaisee ohjelmointiin liittyviä ongelmia ja vikatilanteita.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ VALOTEKNIKKAA TEATTERI- TAI TAPAHTUMATUOTANNOSSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee harjoitusten ja esitysten aikana vaadittavat toiminnot • käyttää valolaitteita esitystilanteessa suunnitelman mukaisesti ja osaa reagoida muutoksiin • rakentaa ja purkaa esityskohtaiset valolaitteistot • ymmärtää valon merkityksen ilmaisullisena välineenä • soveltaa dramaturgian ja scenografian perusteita sekä esitystoiminnan historiaa työskentelyssään.

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖNSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• dokumentoi oman työskentelynsä ja tekniset järjestelmät • piirtää ymmärrettävän sijoittelukaavion laitteistosta, kuten valokartan • laatii tarvittavat kalustoluettelot • laatii ymmärrettävän dokumentaation esityksen aikaisista toiminnoista • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti huomioiden varmuuskopioinnin.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ ESITYSTEKNISTÄ JÄRJESTELMÄÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tarkkailee oman ammattialueensa laitteiston kuntoa ja tekee tarvittavat päivittäisen huollon toimenpiteet • ratkaisee käyttämäänsä järjestelmään liittyviä ongelmia ja vikatilanteita • toteuttaa huolto-ohjelmaa ja puhdistaa laitteet säännöllisesti ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti • rakentaa ja korjaa tarvittaessa järjestelmän kytkentäjohtot ja jatkojohtot.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi valoteknisen työnsä riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssä • huomioi olosuhteiden aiheuttamat erikoisvaatimukset käytettävälle laitteistolle • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • toimii sähkötapaturmatilanteessa turvallisesti • ymmärtää pyrotekniikan ja tehostesavujen käyttämisen edellytykset esitystoiminnassa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa teatteri- tai tapahtumateknisissä tuotannoissa, jotka täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit käytettävän laitteiston, tuotantomallin ja henkilöstön kannalta. Käytettävien järjestelmien on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan monimuotoisia, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tapahtumateknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä asiakkaan tarpeiden selvittäminen ja asiakaspalvelutaidot, sujuva yhteistyö tapahtuman toteuttamisessa eri toimijoiden kanssa, turvallinen toiminta tilapäisissä olosuhteissa ja vastuiden ymmärtäminen monien toimijoiden tuotannoissa.

Teatteriteknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä taiteellisessa esitysprosessissa toimiminen, taiteellisten suunnitelmien toteuttaminen, sujuva työskentely eri ammattiryhmien kanssa, ja vastuullinen toiminta organisaatiossa sekä näytäntötoiminnan turvallisuudessa.

2.17. Esitysteknisen äänijärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- rakentaa äänilaitteiston esityskäyttöön
- käyttää mikrofoneja ja langattomia järjestelmiä
- käyttää esitystekniikassa yleisesti käytettyä äänipöytää ja ulosajojärjestelmää
- hallita äänimateriaalia suunnitelmien mukaisesti
- käyttää äänitekniikkaa teatteri- tai tapahtumatuotannossa
- dokumentoida työnsä
- ylläpitää esitysteknistä järjestelmää
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

TUTKINNON SUORITTAJA RAKENTAA ÄÄNILAITTEISTON ESITYSKÄYTTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi äänilaitteiston rakentamisessa tilan ja esityksen edellytykset • valitsee käytettävät laitteet tarkoitukseen sopivuuden ja äänenlaadun huomioiden • kytkee äänilaitteiston sähköistyksen ja signaalikaapeloinnin toimimaan häiriöttömästi • kaapeloi laitteet turvallisesti sähköturvallisuusmääräyksiä noudattaen • määrittää kaiuttimien kattaman alueen, ripustaa kaiuttimet turvallisesti ja suuntaa kaiuttimet käyttötarkoituksen ja tilan akustiikan huomioiden • tekee tarvittavat asetukset laitteisiin • ymmärtää äänilaitteiston säätämisen perusperiaatteet ja käyttää tarvittavia järjestelmäprosessoreita • tuntee digitaalisen ja analogisen signaalinsiirron sekä audioverkkoprotokollien periaatteet.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ MIKROFONEJA JA LANGATTOMIA JÄRJESTELMIÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee käyttötarkoitukseen sopivat mikrofonit eri instrumenteille, puhekäyttöön ja lauluun • sijoittaa mikrofonit tarkoituksen mukaisesti huomioiden äänilähteen ja tilan akustiikan • tekee taajuus- ja muut asetukset langattomien mikrofonien lähettimiin ja vastaanottimiin huomioiden radiotaajuuksien häiriöttömän käytön • kiinnittää langattomien mikrofonien mikrofoniakselit ja lähettimet esiintyjiin huomioiden äänenlaadun, ulkonäön ja käyttömukavuuden • huolehtii mikrofonien käytön luotettavuudesta tekemällä säännölliset huolto- ja puhdistustyöt.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ESITYSTEKNIKKASSA YLEISESTI KÄYTETTYÄ ÄÄNIPÖYTÄ JA ULOSAJOJÄRJESTELMÄÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee äänipöydän ja ulosajojärjestelmän laitteet toimivaksi ja käyttötarkoitukseen sopivaksi kokonaisuudeksi • tekee tarvittavat asetukset ja suorittaa äänipöydän sisäisen signaalireitityksen • huolehtii signaalin siirrosta oikeantasoisena välttäen ylioheutumista ja häiriöitä • käyttää taajuuskorjainta, dynamiikkaprosessointia ja efektejä signaalin muokkaamiseen • ohjelmoi tilanteita äänipöydän asetuksista • ulosajaa äänimateriaalia soveltuvaa ohjelmistoa tai järjestelmää hyödyntäen • tallentaa ja arkistoi ohjelmoinnit työpaikan käytäntöjen mukaisesti • ratkaisee ohjelmointiin liittyviä ongelmia ja vikatilanteita.

TUTKINNON SUORITTAJA HALLITSEE ÄÄNIMATERIAALIA SUUNNITELMIEN MUKAISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huolehtii materiaalien järjestelmällisestä ja turvallisesta säilyttämisestä ja varmuuskopioinnista • tekee tarvittavat formaattimuunnokset optimaalisen äänenlaadun ja yhteensopivuuden huomioiden • tekee materiaalille editointitoimenpiteitä, kuten leikkauksia ja voimakkuustasojen muutoksia • arkistoi materiaalit työpaikan käytäntöjen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ÄÄNITEKNIKKAA TEATTERI- TAI TAPAHTUMATUOTANNOSSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee harjoitusten ja esitysten aikana vaadittavat toiminnot • käyttää äänilaitteita esitystilanteessa suunnitelman mukaisesti ja osaa reagoida muutoksiin • rakentaa ja purkaa esityskohtaiset äänilaitteistot • ymmärtää äänen merkityksen ilmaisullisena välineenä • soveltaa dramaturgian ja scenografian perusteita sekä esitystoiminnan historiaa työskentelyssään • soveltaa akustiikan perusperiaatteita ääniteknisessä työssä.

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖNSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• dokumentoi oman työskentelynsä ja tekniset järjestelmät • piirtää ymmärrettävän sijoittelukaavion laitteistosta • laatii tarvittavat kalustoluettelot • laatii ymmärrettävän dokumentaation esityksen aikaisista toiminnoista • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti huomioiden varmuuskopioinnin.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ ESITYSTEKNISTÄ JÄRJESTELMÄÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tarkkailee oman ammattialueensa laitteiston kuntoa ja tekee tarvittavat päivittäisen huollon toimenpiteet • ratkaisee käyttämäänsä järjestelmään liittyviä ongelmia ja vikatilanteita • toteuttaa huolto-ohjelmaa ja puhdistaa laitteet säännöllisesti ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti • rakentaa ja korjaa tarvittaessa järjestelmän kytkentäjohtot ja jatkojohtot.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi äänitekniikan työnsä riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssä • huomioi olosuhteiden aiheuttamat erikoisvaatimukset käytettävälle laitteistolle • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • toimii sähkötapaturmatilanteissa turvallisesti • ymmärtää pyrotekniikan ja tehostesavujen käyttämisen edellytykset esitystoiminnassa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa teatteri- tai tapahtumateknisissä tuotannoissa, jotka täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit käytettävän laitteiston, tuotantomallin ja henkilöstön kannalta. Käytettävien järjestelmien on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan monimuotoisia, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tapahtumateknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä asiakkaan tarpeiden selvittäminen ja asiakaspalvelutaidot, sujuva yhteistyö tapahtuman toteuttamisessa eri toimijoiden kanssa, turvallinen toiminta tilapäisissä olosuhteissa ja vastuiden ymmärtäminen monien toimijoiden tuotannoissa.

Teatteritekniisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä taiteellisessa esitysprosessissa toimiminen, taiteellisten suunnitelmien toteuttaminen, sujuva työskentely eri ammattiryhmien kanssa, ja vastuullinen toiminta organisaatiossa sekä näytäntötoiminnan turvallisuudessa.

2.18. Esitysteknisen videojärjestelmän rakentaminen ja käyttäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- rakentaa videolaitteiston esityskäyttöön
- käyttää videoprojektoreita ja näyttölaitteita
- käyttää ulosajolaitteita/ohjelmistoja
- hallita videomateriaalia suunnitelmien mukaisesti
- käyttää esitystietokoneita ja esitysgrafiikkaohjelmistoja
- käyttää videotekniikkaa teatteri- tai tapahtumatuotannossa
- dokumentoida työnsä
- ylläpitää esitysteknistä järjestelmää
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

TUTKINNON SUORITTAJA RAKENTAA VIDEOLAITTEISTON ESITYSKÄYTTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi videolaitteiston rakentamisessa tilan ja esityksen edellytykset • ymmärtää materiaalin laadun vaatimustason käytettävässä laitteistossa ja signaalin siirrossa. • ymmärtää live-kuvan erityistarpeet esityskäytössä huomioiden esimerkiksi latenssin ja formaatit • kytkee videoajolaitteiden, projektoreiden, näyttölaitteiden ja tarvittavien apulaitteiden signaalikaapeloinnit ja sähkösyötöt toimimaan häiriöttömästi • tekee tarvittavat asetukset laitteisiin • käyttää ja käsittelee projisointipintoja asianmukaisesti • tekee kaapeloinnit turvallisesti noudattaen sähköturvallisuusmääräyksiä.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ VIDEOPROJEKTOREITA JA NÄYTTÖLAITTEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• valitsee käyttötarkoituksiin soveltuvat projektorit, näyttölaitteet ja lisävarusteet • kytkee näyttölaitteet toimivaksi ja käyttötarkoitukseen sopivaksi kokonaisuudeksi • sijoittaa ja ripustaa laitteet turvallisesti ja käyttötarkoituksen mukaisesti • suuntaa projektorin tarkasti ja käyttötarkoituksen mukaisesti • tekee tarvittavat asetukset ja säädöt optimaalisen kuvanlaadun saavuttamiseksi.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ULOSAJOLAITTEITA/OHJELMISTOJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee ulosajojärjestelmän laitteet toimivaksi ja käyttötarkoitukseen sopivaksi kokonaisuudeksi • tekee laitteisiin tarvittavat asetukset ja säädöt optimaalisen kuvanlaadun saavuttamiseksi • ohjelmoi ulosajolaitteeseen tai -ohjelmistoon tilanteita ja muutoksia • tallentaa ja arkistoi ohjelmoinnit työpaikan käytäntöjen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA HALLITSEE VIDEOMATERIAALIA SUUNNITELMIEN MUKAISESTI.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huolehtii materiaalien järjestelmällisestä ja turvallisesta säilyttämisestä • tekee tarvittavat formaattimuunnokset optimaalisen kuvanlaadun ja yhteensopivuuden käytetyn laitteiston kanssa huomioiden • huolehtii käytettävien materiaalien yhteensopivuudesta videojärjestelmän kanssa.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ESITYSTIETOKONEITA JA ESITYSGRAFIKKAOHJELMISTOJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee tietokoneet esityskäyttöön käyttötarkoituksen huomioiden • käyttää käyttötarkoitukseen sopivaa esitysgrafiikkaohjelmistoa • järjestää esittäjälle helppokäyttöiset olosuhteet käyttäen esityslaitteita • opastaa esittäjää tms. käyttämään esityslaitteita.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ VIDEOTEKNIKKAA TEATTERI- TAI TAPAHTUMATUOTANNOSSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tekee harjoitusten ja esitysten aikana vaadittavat toiminnot • käyttää videolaitteita esitystilanteessa suunnitelman mukaisesti ja osaa reagoida muutoksiin • rakentaa ja purkaa esityskohtaiset videolaitteistot • ymmärtää videon merkityksen ilmaisullisena välineenä • soveltaa dramaturgian ja scenografian perusteita sekä esitystoiminnan historiaa työskentelyssään.

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖNSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• dokumentoi oman työskentelynsä ja tekniset järjestelmät • piirtää ymmärrettävän sijoittelukaavion oman ammattialueensa kalustosta • laatii tarvittavat kalustoluettelot • laatii ymmärrettävän dokumentaation esityksen aikaisista toiminnoista • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti huomioiden varmuuskopioinnin.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ ESITYSTEKNISTÄ JÄRJESTELMÄÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tarkkailee oman ammattialueensa laitteiston kuntoa ja tekee tarvittavat päivittäisen huollon toimenpiteet • ratkaisee käyttämäänsä järjestelmään liittyviä ongelmia ja vikatilanteita • toteuttaa huolto-ohjelmaa ja puhdistaa laitteet säännöllisesti ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti • rakentaa ja korjaa tarvittaessa järjestelmän kytkentäjohtot ja jatkojohtot.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi videoteknisen työnsä riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssä • huomioi olosuhteiden aiheuttamat erikoisvaatimukset käytettävälle laitteistolle • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • toimii sähkötapaturmatilanteessa turvallisesti • ymmärtää pyrotekniikan ja tehostesavujen käyttämisen edellytykset esitystoiminnassa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa teatteri- tai tapahtumateknisissä tuotannoissa, jotka täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit käytettävän laitteiston, tuotantomallin ja henkilöstön kannalta. Käytettävien järjestelmien on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan monimuotoisia, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tapahtumateknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä asiakkaan tarpeiden selvittäminen ja asiakaspalvelutaidot, sujuva yhteistyö tapahtuman toteuttamisessa eri toimijoiden kanssa, turvallinen toiminta tilapäisissä olosuhteissa ja vastuiden ymmärtäminen monien toimijoiden tuotannoissa.

Teatteriteknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä taiteellisessa esitysprosessissa toimiminen, taiteellisten suunnitelmien toteuttaminen, sujuva työskentely eri ammattiryhmien kanssa, ja vastuullinen toiminta organisaatiossa sekä näytäntötoiminnan turvallisuudessa.

2.19. Näyttämötekniinen työskenteleminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- pystyttää ja purkaa lavastuksen
- tehdä turvallisia ripustus- ja nostotöitä
- pystyttää tilapäiset katsomo- ja lavarakenteet
- toimia harjoitus- ja esitysprosessissa
- dokumentoida työnsä
- ylläpitää esitysteknistä järjestelmää
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

TUTKINNON SUORITTAJA PYSTYTTÄÄ JA PURKAA LAVASTUKSEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- pystyttää yhteistyössä lavasterakenteet turvallisesti suunnitelmien ja ohjeiden mukaan - käyttää kuhunkin käyttötarkoitukseen soveltuvaa kiinnitysmenetelmää - käsittelee lavaste-elementtejä, mattoja, verhoja ja projisointipintoja asianmukaisesti - purkaa lavasterakenteet ja varastoi lavastuksen asianmukaisesti - arvioi lavastusmateriaalille tarvittavan varastointi- tai kuljetuskapasiteetin.

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE TURVALLISIA RIPUSTUS- JA NOSTOTÖITÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- ymmärtää näyttämömekaniikan ohjaustavat ja -periaatteet - selvittää ripustettavien lavasteiden/kaluston/elementtien ripustusedellytykset - ymmärtää erilaisten ripustus pisteiden ja -elementtien kantavuudet ja rajoitukset sekä massojen ja voimien jakautumisen periaatteet - tekee nostosuunnitelman ja riskienarvioinnin - mitoittaa ja valitsee ripustusvälineet tarkoituksenmukaisesti - tarkastaa välineiden käyttökelpoisuuden ennen käyttöä ja käyttää ripustukseen hyväksytyjä välineitä - käsittelee ripustusvälineitä ja trusseja asianmukaisesti - varmistaa turvalliset nostotyöt ja ripustukset - ymmärtää esiintyjien lennättämisen edellytykset esitystoiminnassa.

TUTKINNON SUORITTAJA PYSTYTTÄÄ TILAPÄISET KATSOMO- JA LAVARAKENTEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- selvittää esiintymis- tai katsomorakenteen rakentamisen edellytykset viranomais määräykset huomioiden - valitsee moduulirakenteisen esiintymis- tai katsomokorokkeen rakenteet tarkoituksenmukaisesti - rakentaa korokkeen ja varustaa sen tarvittavilla kaiteilla, portailla ja turvallisuusjärjestelmillä.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII HARJOITUS- JA ESITYSPROSESSISSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tekee harjoitusten ja esitysten aikana vaadittavat toiminnot, kuten näyttämövaihdot - purkaa ja rakentaa esityskohtaiset lavasteet ja näyttämö tekniset laitteistot/rakenteet - soveltaa dramaturgian ja skenografian perusteita sekä esitystoiminnan historiaa omassa työssään.

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖNSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• dokumentoi oman työskentelynsä ja tekniset järjestelmät • piirtää ymmärrettävän sijoittelukaavion kalustosta • laatii tarvittavat kalustoluettelot • laatii ymmärrettävän dokumentaation esityksen aikaisista toiminnoista • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti huomioiden varmuuskopiointin.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ ESITYSTEKNISTÄ JÄRJESTELMÄÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tarkkailee oman ammattialueensa laitteiston kuntoa ja tekee tarvittavat päivittäisen huollon toimenpiteet • ratkaisee käyttämäänsä järjestelmään liittyviä ongelmia ja vikatilanteita • toteuttaa huolto-ohjelmaa ja puhdistaa laitteet säännöllisesti ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti • rakentaa ja korjaa tarvittaessa järjestelmän kytkentäjohtot ja jatkojohtot.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi näyttämötekniikan työnsä riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssä • huomioi olosuhteiden aiheuttamat erikoisvaatimukset käytettävälle laitteistolle • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • toimii sähkötapaturmatilanteissa turvallisesti • ymmärtää pyrotekniikan ja tehostesavujen käyttämisen edellytykset esitystoiminnassa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa teatteritekniikassa tuotannoissa, jotka täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit käytettävän kaluston, tuotantomallin ja henkilöstön kannalta. Käytettävien järjestelmien on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan monimuotoisia, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Teatteritekniikassa tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä taiteellisessa esitysprosessissa toimiminen, taiteellisten suunnitelmien toteuttaminen, sujuva työskentely eri ammattiryhmien kanssa, ja vastuullinen toiminta organisaatiossa sekä näytännötoiminnan turvallisuudessa.

2.20. Tapahtumateknisten rakenteiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tehdä turvallisia ripustus- ja nostotöitä
- pystyttää tilapäiset lava- ja katsomorakenteet
- dokumentoida työnsä
- ylläpitää esitysteknistä kalustoa
- ylläpitää ja edistää turvallista työskentelyä.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE TURVALLISIA RIPUSTUS- JA NOSTOTÖITÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• selvittää ripustamisen edellytykset esitystilassa sekä ripustettavien kaluston/elementtien/lavastuksen ripustusedellytykset • ymmärtää erilaisten ripustusasteiden ja -elementtien kantavuudet ja rajoitukset sekä massojen ja voimien jakautumisen periaatteet • tekee nostosuunnitelman ja riskienarvioinnin • mitoittaa ja valitsee ripustusvälineet tarkoituksenmukaisesti • tarkastaa välineiden käyttökelpoisuuden ennen käyttöä ja käyttää ripustukseen hyväksytyjä välineitä • käsittelee ripustusvälineitä ja ripustaa trusseja asianmukaisesti • käyttää sähköisesti ohjattuja ketjunostimia • rakentaa trusseista ns. ground support -rakenteen osana työryhmää • huomioi alustan merkityksen rakenteiden turvallisuudessa • varmistaa turvalliset nostotyöt ja ripustukset • ymmärtää esiintyjien lennättämisen edellytykset esitystoiminnassa.

TUTKINNON SUORITTAJA PYSTYTTÄÄ TILAPÄISET LAVA- JA KATSOMORAKENTEET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• selvittää esiintymis- tai katsomokorokkeen rakentamisen edellytykset esitystilassa viranomais määräykset huomioiden • mitoittaa ja valitsee moduulirakenteisen esiintymis- tai katsomokorokkeen rakenteet tarkoituksenmukaisesti • rakentaa korokkeen ja varustaa sen tarvittavilla kaiteilla, portailla ja turvallisuusjärjestelmillä • ymmärtää katsomo- sekä lavarakenteiden kantavuudet sekä alustan ja olosuhteiden merkityksen • asentaa tarvittavat matot ja ripustaa verhoja, kankaita sekä lavastus- tai somistuselementtejä asianmukaisesti • käyttää kuhunkin käyttötarkoitukseen soveltuvia kiinnitysmenetelmiä.

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI TYÖNSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• dokumentoi oman työskentelynsä ja tekniset järjestelmät • piirtää ymmärrettävän sijoittelukaavion kalustosta • laatii tarvittavat kalustoluettelot • arkistoi dokumentit työpaikan käytäntöjen mukaisesti huomioiden varmuuskopioinnin.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ ESITYSTEKNISTÄ KALUSTOA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• seuraa ja valvoo käytettävän laitteiston ja kaluston kuntoa ja toimintaa tapahtuman aikana toimien tilanteiden edellyttämällä tavalla • tekee kalustolle tarvittavat päivittäisen huollon toimenpiteet • ratkaisee käyttämäänsä kalustoon liittyviä ongelmia ja vikatilanteita • toteuttaa huolto-ohjelmaa ja puhdistaa laitteet säännöllisesti ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti • rakentaa ja korjaa tarvittaessa kaluston kytkentäjohtot ja jatkojohtot.

TUTKINNON SUORITTAJA YLLÄPITÄÄ JA EDISTÄÄ TURVALLISTA TYÖSKENTELYÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi tapahtumateknisen työnsä riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen työssä • huomioi olosuhteiden aiheuttamat erikoisvaatimukset käytettävälle laitteistolle • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • toimii sähkötapaturmatilanteessa turvallisesti • ymmärtää pyrotekniikan ja tehostesavujen käyttämisen edellytykset esitystoiminnassa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tapahtumateknisissä tuotannoissa, jotka täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit käytettävän kaluston, tuotantomallin ja henkilöstön kannalta. Käytettävien järjestelmien on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan monimuotoisia, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tapahtumateknisissä tuotannoissa ammattitaidon osoittamisessa tulee ilmetä asiakkaan tarpeiden selvittäminen ja asiakaspalvelutaidot, sujuva yhteistyö tapahtuman toteuttamisessa eri toimijoiden kanssa, turvallinen toiminta tilapäisissä olosuhteissa ja vastuiden ymmärtäminen monien toimijoiden tuotannoissa.

2.21. Teatterinukan valmistaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- hyödyntää scenografian perusteita työssään
- piirtää, käyttää kuvia ja mallinnuksia nukan suunnittelussa
- hankkii työssään tarvitsemia materiaaleja
- käyttää eri materiaaleja nukan valmistuksessa
- valmistaa teatterinukkeja.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA HYÖDYNTÄÄ SKENOGRAFIAN PERUSTEITA TYÖSSÄÄN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• lukee ja analysoi näytelmätekstiä ja tekee roolianalyysin • huomioi tilan, lavastuksen, teatterinukkien hahmojen, äänen ja valaistuksen merkityksen esityksen kokonaisuudelle • neuvottelee työryhmän tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista.

TUTKINNON SUORITTAJA PIIRTÄÄ, KÄYTTÄÄ KUVIA JA MALLINNUKSIA NUKEN SUUNNITTELUSSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• laatii ymmärrettäviä teknisiä piirroksia ja mallinnuksia nukan rakenteista, muodoista ja pintakäsittelystä • huomioi suunnitelmissaan tilaajan edellyttämät vaatimukset nukan toiminnallisuudesta, ilmaisukyvystä ja visuaalisuudesta • sommittelee, muotoilee ja tekee kokeiluja nukkeluonnoksista varmistaakseen nukkeaihion toimivuuden käyttötarkoitukseensa • käyttää tietotekniikkaa alan kehityksen vaatimalla tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA HANKKII TYÖSSÄ TARVITSEMIAAN MATERIAALEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tietää eri materiaalien toimittajia ja hankintapaikkoja • osaa laatia tarjouspyynnön ja kilpailuttaa materiaalintoimittajia • laskee materiaalien menekin • hankkii tarvittavia materiaaleja • seuraa materiaalien kehitystä ja soveltuvuutta omassa työssään.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ERI MATERIAALEJA NUKEN VALMISTUKSESSA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tuntee erilaisten nukan rakennusmateriaalien, toimivuuden, kestävyys, käyttäytymisen ja ilmaisevuuden nukan valmistuksessa - valitsee materiaalit tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti - käyttää eri materiaalien työstämiseen niiden edellyttämiä työvälineitä ja käyttää tarvittaessa suojavälineitä - käsittelee työvälineitä huolellisesti, hoitaa ja huoltaa niitä ymmärtäen työvälineiden taloudellisen arvon - noudattaa käyttämiensä materiaalien turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä annettua ohjeistusta - huolehtii turvallisesta työympäristöstä pitämällä yllä siisteyttä ja järjestystä.

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTAA TEATTERINUKKEJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- rakentaa eri tekniikoilla toimivia, kestäviä ja liikkuvia teatterinukkeja roolianalyysin pohjalta huomioiden visuaalisen ympäristön - suunnittelee ja valmistaa käyttäjälle ergonomisesti toimivan nukan - hyödyntää muotti- tai muita sarjatekniikoita valmistaessaan piensarjaa teatterinukeista - rakentaa nukan sovitun budjetin ja aikataulun mukaan.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat teatterinukkeen valmistaminen ja tuotantoprosessiin osallistuminen aktiivisena työryhmän jäsenenä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.22. Teatterinukkekasvattajana toiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella nukketeatterin keinoin taidekasvatuksellisia kokonaisuuksia eri kohderyhmille
- soveltaa nukketeatterin traditioita ja erilaisia nukketekniikoita eri ikäryhmille
- organisoida ohjaustilanteen valitulle kohderyhmälle.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE NUKKETEATTERIN KEINON TAIDEKASVATUKSELLISIA KOKONAISUUKSIA ERI KOHDERYHMILLE.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- tuntee ihmisen kehitys- ja elämänkaaripsykologiaa - suunnittelee nukketeatterin keinoin taidekasvatuksellisia kokonaisuuksia, joissa osallistujat oppivat havainnoimaan, ymmärtämään ja tuottamaan esteettisiä elämyksiä ja merkityksiä - valitsee kohderyhmälle sopivan lähestymistavan - sovittaa toiminnan kutakin ikäkautta vastaavalle tasolle - neuvottelee toimintaan osallistuvien tai tilaajan kanssa työn laatuvaatimuksista ja tavoitteista.

TUTKINNON SUORITTAJA SOVELTAA NUKKETEATTERIN TRADITIOITA JA ERILAISIA NUKKETEKNIIKOITA ERI IKÄRYHMILLE.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- käyttää nukkea ilmaisun välineenä monipuolisesti - toimii kohderyhmän kanssa vuorovaikutuksessa - soveltaa dramaturgian perusteita - rakentaa eri tekniikoilla toimivia teatterinukkeja huomioiden kohderyhmän.

TUTKINNON SUORITTAJA ORGANISOI OHJAUSTILANTEEN VALITULLE KOHDERYHMÄLLE.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	- organisoi suunnitelmallisen ohjaustilanteen ja perustelee ratkaisunsa soveltaen elämyksellisen ja kokemuksellisen oppimisen periaatteita - toteuttaa ohjaustilanteen valitulle kohderyhmälle ja huomioi tilaajan asettamat laatuvaatimukset - suunnittelee ja toteuttaa esityksen sovitun budjetin, aikataulun ja ohjeiden mukaisesti - arvioi ja kehittää ammattitaitoaan palautteen perusteella - käyttää tietotekniikkaa alan kehityksen vaatimalla tavalla - sietää ja selvittää konflikteja - pystyy vuorovaikutukseen ryhmän kanssa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat nukketeatterikasvattajana ohjaustilanteen organisointi valitulle kohderyhmälle ja tuotantoprosessiin osallistuminen aktiivisena työryhmän jäsenenä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.23. Erikoismaskeerauksen toteuttaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ja toteuttaa fantasiahahmokokonaisuuden maskeerauksen
- toteuttaa kampauksen roolihahmolle tuotannon vaatimalla tavalla
- huomioi toimintansa vaikutukset ympäristöön.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE JA TOTEUTTAA FANTASIAHAHMOKOKONAISUUDEN MASKEERAUKSEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee fantasiahahmon tapahtumaan, tuotantoon tai projektiin • hankkii työtä ohjaavia taustatietoja • tekee hahmosta tarvittaessa roolianalyysin • valitsee ja käyttää toteutukseen sopivia työvälineitä, tuotteita ja materiaaleja • arvioi käyttämänsä ajan ja materiaalikustannukset • laatii suunnitellusta työstä tarjouksen tilaajalle tai asiakkaalle tarvittaessa • suunnittelee toteutuksen työvaiheet • toteuttaa fantasiahahmokokonaisuuden maskeerauksen • laskuttaa tilaajaa tai asiakasta hyväksytyn tarjouksen mukaisesti • dokumentoi työprosessin tuotannolle tyypillisellä tavalla.

TUTKINNON SUORITTAJA TOTEUTTAA KAMPAUKSEN ROOLIAHAMOLLE TUOTANNON VAATIMALLA TAVALLA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tulkitsee ja noudattaa roolihahmosta tehtyjä työsuunnitelmia • suunnittelee kampauksen toteutuksen • valitsee ja käyttää toteutukseen sopivia työvälineitä, tuotteita ja materiaaleja • tekee kampauksen vaatimat pohjatyöt • toteuttaa suunnitelman mukaisen kampauksen • tekee tarvittaessa hiustenleikkauksia tai –tasauksia • dokumentoi työprosessin tuotannolle tyypillisellä tavalla • huoltaa käyttämänsä välineet.

TUTKINNON SUORITTAJA HUOMIOI TOIMINTANSÄ VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee työn niin, että materiaalien ja aineiden kulutus ja jätteen määrä minimoituvat • lajittelee syntyneet jätteet ohjeistuksen mukaan • ottaa työssään huomioon kestävän kehityksen periaatteet • seuraa käytettävien tuotteiden laatu- ja ympäristövaikutuksia.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työelämätilanteissa. Työtehtäviä ovat fantasiahahmokokonaisuuden suunnittelu, toteuttaminen ja kampauksen toteuttaminen roolihahmolle tuotannon vaatimalla tavalla. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla ammattialalle tyypillisillä tavoilla siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

Tutkinnon osan suorittaja osoittaa osaamisensa ammattitaitovaatimusten mukaisissa työtehtävissä.

2.24. Esitystekniikan käyttäminen tapahtumissa

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- valmistella esitystekniikan tapahtumaa tai esitystä varten
- käyttää äänentoistolaitteita
- käyttää valaisimia ja valo-ohjainta
- käyttää videoprojektoreita, näyttöjä ja niihin liittyviä laitteita
- käyttää tietokoneita ja esitysgrafiikkaohjelmistoa esityskäytössä
- opastaa asiakkaita/esiintyjiä/käyttäjiä laitteiston käyttämisessä
- ennaltaehkäistä ja ratkaista esitystekniikkaan liittyviä ongelmia
- toimia turvallisuutta edistäen.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA VALMISTEE ESITYSTEKNIIKAN TAPAHTUMAA TAI ESITYSTÄ VARTEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• selvittää asiakkaan/esiintyjän/käyttäjän tarpeet tilaisuuden läpiviemiseksi • varmistaa käytettävien esitysmateriaalien ja -tiedostojen yhteensopivuuden laitteiston kanssa • tekee tarvittavat kaapeloinnit ja ripustukset turvallisesti ja siististi noudattaen sähköturvallisuusmääräyksiä • konsultoi tarvittaessa asiantuntijoita tilaisuuden toteuttamisessa • dokumentoi oman työskentelynsä ja käyttämänsä laitteiston.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ ÄÄNENTOISTOLAITTEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee mikrofoneit, äänilähteet ja tarvittavat äänilaitteet, kuten mikserin ja kaiuttimet toimivaksi äänijärjestelmäksi • käyttää mikseriä tai vastaavaa äänenvoimakkuuksien säätämiseen ja äänenlaadun hallintaan • ymmärtää akustisen kierron syntymekanismin ja ennaltaehkäisee kierron syntymistä • ymmärtää äänijärjestelmän rakenteen ja osaa toimia ongelmatilanteessa.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ VALAISIMIA JA VALO-OHJAINIA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee valolaitteet toimivaksi kokonaisuudeksi • määrittää valolaitteiden sähkön tehotarpeen • ripustaa ja suuntaa valaisimia ohjeiden mukaisesti ja turvallisesti • käyttää valo-ohjainta • ymmärtää valojärjestelmän rakenteen ja osaa toimia ongelmatilanteessa.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ VIDEOPROJEKTOREITA, NÄYTTÖJÄ JA NIIHIN LIITTYVIÄ LAITTEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee tietokoneet ja muut esityslaitteet videoprojektoriin tai näyttöön häiriöttömästi • käyttää tarkoituksenmukaisia kaapeleita, adapttereita ja konverttereita • tekee tarvittavat asetukset laitteisiin kuvanlaadun optimoimiseksi • ymmärtää videojärjestelmän rakenteen ja osaa toimia ongelmatilanteessa.

TUTKINNON SUORITTAJA KÄYTTÄÄ TIETOKONEITA JA ESITYSGRAFIIKKAOHJELMISTOA ESITYSKÄYTÖSSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• kytkee tietokoneen esityskäyttöön käyttötarkoituksen huomioiden • siirtää tiedostoja eri tallennusvälineiltä • käyttää esitysgrafiikkaohjelmistoa • huolehtii tarvittaessa internet-yhteyden toimivuudesta esityskoneessa • käyttää tietokoneiden käyttöjärjestelmiä ja tarvittavia ohjelmistoja suomeksi ja englanniksi • järjestää esittäjälle helppokäyttöiset olosuhteet käyttää esitysohjelmistoa.

TUTKINNON SUORITTAJA OPASTAA ASIAKKAITA/ESIINTYJIÄ/KÄYTTÄJIÄ LAITTEISTON KÄYTTÄMISESSÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• huomioi asiakkaan/esiintyjän/käyttäjän tarpeet ja toimii niiden mukaisesti • opastaa asiakasta/esiintyjää/käyttäjää käyttämään laitteistoa tarvittavassa laajuudessa • varaa opastukseen riittävästi aikaa ja tekee sen ymmärrettävästi ja rauhallisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA ENNALTAEHKÄISEE JA RATKAISEE ESITYSTEKNIikkaAN LIITTYVIÄ ONGELMIA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ennakoi ongelmatilanteita ja miettii varasuunnitelman erilaisiin ongelmiin, kuten laitteiden rikkoontumiseen • tarkastaa laitteiston toimivuuden hyvissä ajoin ennen tilaisuutta ja huolehtii laitteiden varmatoimisuudesta • tuntee käyttämiensä järjestelmien rakenteen ja osaa ratkaista ongelmia rajaamalla mahdollisia vikatilanteen aiheuttajia • tietää kuinka toimia, jos ei saa ongelmaa ratkaistuksi ja konsultoi tarvittaessa asiantuntijoita.

TUTKINNON SUORITTAJA TOIMII TURVALLISUUTTA EDISTÄEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• arvioi esitysteknisen työskentelynsä riskejä suunnitelmallisesti ja estää riskien toteutumisen käytännön työssä • toimii työturvallisuutta, sähköturvallisuutta, paloturvallisuutta ja yleisön turvallisuutta edistäen • suunnittelee ja toteuttaa väliaikaiset kaapelireitit, kaluston sijoittelun ja ripustukset huomioiden tilan edellytykset ja yleisön • noudattaa viranomaisten määräyksiä sekä työnantajan, tilan ja tapahtumajärjestäjän toimintaohjeita ja turvallisuuskäytäntöjä • tutustuu turvallisuus- ja pelastussuunnitelmiin ja toimii tarvittaessa vaara- ja onnettomuustilanteissa niiden mukaisesti • toimii putoamisvaarallisella alueella työskentelyn edellytysten mukaisesti • huolehtii poistumisteiden ja pelastusreittien esteettömyydestä oman toiminnan osalta • tietää alkusammutuskaluston sijainnin ja aloittaa tarvittaessa alkusammutuksen • tietää lähimpien ensiapuvälineiden sijainnin ja avustaa tarvittaessa ensiaputilanteessa • toimii sähkötapaturmatilanteessa turvallisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa, joissa käytetään ääni-, valo- ja videotekniikkaa ammattitaitovaatimusten edellyttämällä laajuudella. Tutkinnon suorittaja osoittaa osaavansa käyttää pienimuotoisia järjestelmiä ja ymmärtävänsä niiden toimintaperiaatteet. Käytettävät ääni-, valo- ja videolaitteet ovat ammattikäyttöön suunniteltuja. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.25. Esitystekniikan dokumentointi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- laatia oman ammattialueensa teknisen suunnittelun dokumentit
- mallintaa esitystilan 3d-ohjelmistolla ja käyttää 3d-mallia teknisen suunnittelun apuvälineenä
- hallita teknisen suunnittelun dokumentteja ja tiedostoja
- kommunikoida teknisestä suunnittelusta ja dokumentoinnista.

TUTKINNON SUORITTAJA LAATII OMAN AMMATTIALUEENSA TEKNISEN SUUNNITTELUN DOKUMENTIT.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• piirtää oman ammattialueensa laitteiston sijoittelukuvat sisältäen pohjakuvat ja leikkaukset • soveltaa työssään teknisen piirtämisen konventioita ja yleisesti käytettyjä piirrosmerkkejä • hallitsee mittakaavat, mitoituksien merkitsemisen ja piirustusten nimeäytymisen • laatii oman ammattialueensa järjestelmä- ja lohkokaaavion • käyttää työssään esitysteknisellä alalla yleisesti käytössä olevaa teknisen piirtämisen ohjelmistoa • laatii oman ammattialueensa sopimusliitteen eli riderin suomeksi ja englanniksi käyttötarkoituksen huomioiden • laatii oman ammattialueensa laitteisto- ja kalustoluettelon työpaikan käytäntöjä noudattaen.

TUTKINNON SUORITTAJA MALLINTAA ESITYSTILAN 3D-OHJELMISTOLLA JA KÄYTTÄÄ 3D-MALLIA TEKNISEN SUUNNITTELUN APUVÄLINEENÄ.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• mallintaa esitystilaa ja esitykseen liittyvät elementit 3d-ympäristöön • käyttää 3d-mallia oman ammattialueen tekniseen suunnitteluun • hallitsee 3d-ympäristön peruskäsitteet ja soveltaa niitä työssään • käyttää työssään esitysteknisellä alalla yleisesti käytössä olevaa ammattialueen 3d-mallinnusohjelmistoa • hyödyntää tehokkaasti ohjelmiston toimintoja • tuottaa mallinnus- eli renderöintikuvia oman ammattialueensa suunnittelun ja kommunikoinnin tueksi.

TUTKINNON SUORITTAJA HALLITSEE TEKNISEN SUUNNITTELUN DOKUMENTTEJA JA TIEDOSTOJA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• hallitsee piirustusten, 3d-mallien ja tiedostojen muuntamisen yleisiin tiedostoformaatteihin • siirtää piirustuksia ja 3d-mallia eri ohjelmistojen välillä tarkoituksen mukaisesti • säilyttää dokumentteja ja tiedostoja asianmukaisesti huolehtien varmuuskopioinnista • arkistoi dokumentit ja tiedostot työpaikan käytäntöjen mukaisesti.

TUTKINNON SUORITTAJA KOMMUNIKOI TEKNISESTÄ SUUNNITTELUSTA JA DOKUMENTOINNISTA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• tuo vuorovaikutustilanteissa esiin ammatillisia näkemyksiä • tuottaa suunnittelu- ja produktiivisessa työssä tarvittavat dokumentit oikea-aikaisesti ja käyttötarkoituksen mukaisesti • tuottaa piirustuksista ja malleista käyttötarkoituksen mukaisia tulosteita ja katselutiedostoja työvaiheen mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tuotannoissa, joiden tunnusmerkit täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit tuotantomallin, henkilöstön ja laitteiston osalta. Ammattitaito osoitetaan laatimalla teknisen suunnittelun dokumentit valo-, ääni-, video- tai näyttämöteknisestä toteutuksesta sekä käyttämällä 3d-työkaluja teknisen suunnittelun apuvälineenä. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

2.26. Esitysteknisen tietoverkon rakentaminen ja käyttäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ethernet-verkon oman ammattialueensa esityskäyttöön
- rakentaa ethernet-verkon oman ammattialueensa esityskäyttöön
- tehdä verkkolaitteiden asetukset
- dokumentoida järjestelmän ja opastaa sen käyttämiseen
- ennaltaehkäistä ja ratkaista verkkojärjestelmän ongelmatilanteita.

Arviointi

TUTKINNON SUORITTAJA SUUNNITTELEE ETHERNET-VERKON OMAN AMMATTIALUEENSA ESITYSKÄYTTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee tietoverkon esityksen aikaiseen ohjausdatan ja signaalien siirtoon • valitsee ja mitoittaa verkossa käytettävät laitteet ja kaapeloinnit • arvioi verkon toimintaan liittyvät riskit ja ottaa ne huomioon toteutuksessa • suunnittelee laitteiden sijoittelun huomioiden huoltovarmuuden • huomioi suunnittelussa esitystoiminnan ja tilan edellytykset • huomioi esitystoiminnan ja oman ammattialueensa erityistarpeet verkon suunnittelussa.

TUTKINNON SUORITTAJA RAKENTAA ETHERNET-VERKON OMAN AMMATTIALUEENSA ESITYSKÄYTTÖÖN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• rakentaa verkon suunnitelmien mukaan huomioiden kaikki esitystekniikan osa-alueet ja tilan edellytykset • tekee kaapeloinnit turvallisesti ja sähköturvallisuusmääräysten mukaisesti huolehtien häiriösuojauksesta • tuntee ammattialueensa yleisten verkkoprotokollien lisäksi esitystekniikassa yleisesti käytettyjen verkkoprotokollien ja signaalien keskeiset piirteet • varmistaa järjestelmän tietoturvallisuuden huomioiden laitteiden suojauksen Internetin kautta tapahtuvilta hyökkäyksiltä ja esitysteknisen verkon suojauksen ulkopuolisilta käyttäjiltä esitys- ja käyttötilanteissa.

TUTKINNON SUORITTAJA TEKEE VERKKOLAITTEIDEN ASETUKSET.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• suunnittelee laitteiden osoitteistuksen huomioiden laitemäärät sekä tarvittavat virtuaali- ja aliverkot • tekee asetukset verkon kytkimiin ja reitittimiin • tekee laitteisiin osoite- ja muut verkkoasetukset • tuntee ethernet-verkkojen periaatteet ja soveltaa niitä työssään • ymmärtää TCP/IP -mallin ja sen eri kerroksiin kuuluvien teknologioiden ja osoitteiden erot • tuntee esitysteknisiin verkkoprotokolliin liittyvät asetukset • hyödyntää laitteiden etähallintaa • tallentaa ja dokumentoi asetukset.

TUTKINNON SUORITTAJA DOKUMENTOI JÄRJESTELMÄN JA OPASTAA SEN KÄYTTÄMISEEN.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• laatii ymmärrettävät dokumentit järjestelmän rakenteesta ja asetuksista • tekee tarvittavat merkinnät laitteisiin • dokumentoi oman työskentelynsä • opastaa järjestelmän käyttämiseen ja toimintaan vikatilanteissa.

TUTKINNON SUORITTAJA ENNALTAEHKÄISEE JA RATKAISEE VERKKOJÄRJESTELMÄN ONGELMATILANTEITA.

Tutkinnon suorittaja	
Hyväksytyn suorituksen kriteerit	• ennakoi mahdollisia ongelma- ja vikatilanteita ja varautuu niihin • tarkkailee aktiivisesti verkon toimivuutta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tuotannoissa, joiden tunnusmerkit täyttävät ammatillisen esitystoiminnan tunnusmerkit tuotantomallin, henkilöstön ja laitteiston osalta. Käytettävän järjestelmän on oltava laajuudeltaan ja rakenteeltaan riittävän monimuotoinen, jotta ammattitaitovaatimusten täyttymistä voidaan arvioida. Kyseessä voi olla tuotantokohtaisesti tai esitystilaan pidempiaikaista käyttöä varten rakennettava järjestelmä valo-, ääni-, video- tai näyttämötekniikan ohjaukseen ja signaalien siirtoon. Siltä osin kuin vaadittavaa ammattitaitoa ei voida käytännön työtehtävissä osoittaa, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito voidaan luotettavasti arvioida.

3. Tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyn suorituksen kriteerien mukaisesti. Ammattitaidon osoittamistavat määrittävät, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat, joilla on riittävä suoritettavaan tutkintoon liittyvä ammattitaito ja riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin.

4. Liite. Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen)

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.1.2017 (44/011/2016)

4.1. Tutkinnon muodostuminen

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta tutkinnon osasta, yhdestä osaamisalan pakollisesta tutkinnon osasta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Valinnaisista tutkinnon osista vähintään yksi tulee valita osaamisalan valinnaisista tutkinnon osista. Valinnaisena tutkinnon osana voi suorittaa myös toisen osaamisalan valinnaisen tutkinnon osan tai tutkinnon osan toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnon pakollinen tutkinnon osa on Esitys- ja teatteritekniikan toimintaympäristössä toimiminen. Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnon osaamisalaat ovat Lavastustekniikan osaamisala, Esitys- ja näytäntötyön osaamisala, Teatteri- ja tapahtumatekniikan osaamisala ja Nukketeatterin osaamisala.

4.2. Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnon suorittanut työskentelee esittävien alojen tuotantoprosessissa osana tuotantoryhmää sekä erikoistumisesta riippuen voi

- toimia lavastustekniikan tuotantoprosessissa lavasteiden rakentajana sekä lavasteiden ja tarpeiston valmistajana
- toimia esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa maskeeraajana, kuiskaajana, järjestäjänä ja tarpeistonhoitajana.
- toimia teatteri- tai tapahtumatekniikan tuotantoprosessissa valo-, ääni-, video- ja näyttämötekniikan tehtävissä
- toimia nukketeatterissa, teatterinukun valmistajana ja teatterinukkekasvattajana

Esitys- ja teatteritekniikan alan ammattilaiset työskentelevät mm. teatteri- ja oopperataloissa, teatteri- ja tanssiryhmissä, konsertti- ja monitoimitaloissa, audiovisuaalisissa tuotannoissa sekä festivaali- ja tapahtumatuotannoissa. Tutkinnon suorittanut ymmärtää taiteellisen työn luonnetta.

4.3. Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Esitys- ja teatteritekniikan ammattitutkinnon suorittaneen tyypillisiä työtehtäviä:

Lavastustekniikan osaamisala

Lavastustekniikan tuotantoprosessissa tyypillisiä työtehtäviä ovat tarpeistonvalmistajana toimiminen teatteri-, tanssi-, sirkus-, ooppera-, elokuva- ja tv-tuotannoissa sekä tapahtumatuotantojen vastaavat tehtävät. Lavasterakentajan työtehtäviä ovat lavasteiden rakentaminen metalli- puu- pintakäsittelymenetelmiä ja suurkuvatulosteita käyttäen teatteri-, tanssi-, sirkus-, ooppera-, elokuva- ja tv-tuotannoissa sekä tapahtumatuotantojen vastaavissa tehtävissä. Työtehtävien keskeisiä piirteitä ovat yhteistyössä toimiminen taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja eri ammattialojen ammattilaisten kanssa, esitystoiminnan tuotantoprosessissa työskentely ja alan tehtävien hallinta sekä ongelmanratkaisukyky.

Esitys- ja näytäntötyön osaamisala

Esitys- ja näytäntötyön tuotantoprosessissa tyypillisiä työtehtäviä ovat maskeeraajana toimiminen teatteri-, tanssi-, ooppera-, elokuva-, tv-, näytös-, kuvaus- ja tapahtumatuotannoissa. Kuiskaajana, järjestäjänä ja tarpeistonhoitajana toimiminen teatteri-, tanssi- ja oopperatuotannoissa, elokuva- ja tv-tuotannoissa ja tapahtumatuotantojen vastaavissa tehtävissä toimiminen. Pukijana ja pukuhuoltajana toimiminen teatteri-, tanssi-, ooppera-, elokuva-, tv-, näytös-, kuvaus- ja tapahtumatuotannoissa. Työtehtävien keskeisiä piirteitä ovat yhteistyössä toimiminen taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja eri ammattialojen ammattilaisten kanssa, esitystoiminnan tuotantoprosessissa työskentely ja alan tehtävien hallinta sekä ongelmanratkaisukyky.

Teatteri- ja tapahtumatekniikan osaamisala

Teatteri- tai tapahtumatekniikan tuotantoprosessissa tyypillisiä työtehtäviä ovat valo- ääni-videojärjestelmien rakentajana ja käyttäjänä toimiminen teatteri-, tanssi- ja oopperatuotannoissa tai konsertti-, festivaali- ja tapahtumatoiminnassa. Teatterin näyttämötekniikan ja tapahtumatekniset rakenteet tyypillisiä työtehtäviä ovat trussi-, ripustus- ja lavarakenteiden rakentaminen konsertti-, festivaali- ja tapahtumatoiminnassa teatteri-, tanssi- ja oopperatuotannoissa tai konsertti-, festivaali- ja tapahtumatoiminnassa. Työtehtävien keskeisiä piirteitä ovat yhteistyössä toimiminen taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja eri ammattialojen ammattilaisten kanssa, esitystoiminnan tuotantoprosessissa työskentely, teknisten järjestelmien ja tehtävien hallinta sekä ongelmanratkaisukyky.

Nukketeatterin osaamisalalle

Nukketeatterissa toimimisen tyypillisiä työtehtäviä ovat toimiminen esitystaiteen, kulttuurin, opetuksen ja taidekasvatuksen tehtävissä nukketeatterin keinoin. Työtehtävien keskeisiä piirteitä ovat yhteistyössä toimiminen taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja eri ammattialojen ammattilaisten kanssa, esitystoiminnan tuotantoprosessissa työskentely, teknisten järjestelmien ja tehtävien hallinta sekä ongelmanratkaisukyky.

4.4. Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

4.5. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

4.6. Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 3

4.7. Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

4.8. Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

4.9. Säädosperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

4.10. Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämissä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

4.11. Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumatonta. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.